

Vikan bättre

SVENSKA RIKSDAGSGRUPPENS ALTERNATIVA BUDGET 2019

SFP RKP

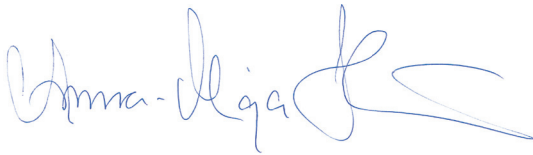
SPORRANDE, RÄTTVIS, MED OMSORG

Politik handlar framför allt om värderingar. Det är alltid möjligt att prioritera och välja annorlunda. SFP vill se ett framgångsrikt och humant Finland, ett Finland där vi satsar på våra barn och skapar trygghet i vardagen. I vår alternativa budget vill vi visa att det går att föra en ansvarsfull ekonomisk politik utan massiva och kortsiktiga nedskärningar i exempelvis utbildning, forskning, studiestöd och bistånd.

Vi vill visa att det är möjligt att genomföra reformer såsom en familjepolitisk helhetsreform och en skattemodell, som ger mer i handen. Vi vill göra Finland till världens barnvänligaste land. Vi vill att våra äldre inte ska behöva bekymra sig för morgondagen. Vi är övertygade om att det är med kunskap vi bygger framtidens Finland, tacklar klimatförändringen och skapar nya arbetsplatser. Vi vill sporra till arbete, hälsa och välmående för alla. I en värld där flyktingströmmarna tilltar är lösningen inte att slopa biståndet eller begränsa invandringen.

Vår alternativa budget ökar inte upplåningen mer än vad regeringens budgetförslag gör. Det finns alltid alternativ i politiken. Vårt budgetförslag är ett bättre alternativ för Finland.

Anna-Maja Henriksson

Thomas Blomqvist

SKUGGBUDGETEN I ETT NÖTSKAL

EN FAMILJEPOLITISK HELHETSREFORM

Vi vill göra det lättare att kombinera familj och arbete, vi vill minska löne- och pensionsskillnaderna mellan kvinnor och män och vi vill ge familjer större flexibilitet i vardagen. Samtidigt vill vi ge båda föräldrarna möjligheter till familjeledighet och ge fler barn möjlighet att delta i småbarnspedagogiken. Därför föreslår vi en familjepolitisk helhetsreform som förlänger de inkomstrelaterade familjeledigheterna enligt 6+6+6 modellen och ger varje barn som fyllt tre år rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik. Det handlar om en investering i barnfamiljernas vardag och i framtiden.

LÖNTAGAREN SKA FÅ MERA I HANDEN

Vi behöver en skattepolitik som ger vanliga löntagare mera i handen. Vi är övertygade om att när hushållen ges större disponibla inkomster stimuleras ekonomin och utvecklas en mer mångsidig serviceproduktion. Vi anser att det är rätt att sänka skatten på arbete, bara det sker på ett socialt rättvist sätt. En momshöjning brukar dömas ut som ofördelaktig för låginkomsttagare, pensionärer och studeranden. Vår modell är det inte. I vår modell höjer vi garantipensionen mer än vad regeringen gör, vi slopar indexfrysningen av folkpensionerna, vi sänker dagvårdsavgifterna och höjer studiestödet till den nivå det var före regeringens nedskärningar. Beskattningen ska motivera till arbete och företagande. Genom vår skatteväxling stimuleras ekonomin. Det handlar om en åtgärd som på både kort och lång sikt gynnar vanliga löntagare och hela samhällsekonomin.

ETT NATIONELLT PROGRAM FÖR PSYKISK HÄLSA

Den psykiska hälsan har kommit i skymundan i vårdreformen. Vi behöver ett långsiktigt nationellt program för psykisk hälsa, men också omedelbara satsningar på tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare vid hälso-centralerna. Vi bör fästa uppmärksamhet vid psykisk hälsa redan vid ett tidigt skede. Mera händer behövs bland annat i familjerådgivningen, skolorna och bashälsovården för att stödja psykisk hälsa och identifiera risker. Finland behöver lågtröskelmottagningar dit vem som helst kan gå när hon eller han behöver hjälp.

KLIMATET ÄR ALLAS VÅRT ANSVAR

Klimatförändringen medför stora utmaningar. Våra växthusgasutsläpp påverkar våra levnadsförhållanden kraftigt redan nu och gör det ännu

mer i framtiden om vi inte får till stånd en kursändring nu. Vi anser att det behövs miljöteknik och satsningar på miljö- och klimatvänliga åtgärder inom alla sektorer. Vår långsiktiga målsättning är ett koldioxidneutralt Finland.

SLOPAD ARVS- OCH GÅVOSKATT FÖR GENERATIONSVÄXLINGAR

Vi föreslår att generationsväxlingar som genomförs i familjeföretag befrias från arvs- och gåvoskatt. De nya arbetsplatserna i Finland skapas framför allt i de små- och medelstora företagen. Många av dem är familjeföretag, där en smidig generationsväxling är en förutsättning för att affärsverksamheten ska fortsätta. En lyckad generationsväxling ger sysselsättning och tillväxt.

UTBILDNING, KUNNANDE OCH FORSKNING ÄR NYCKELN TILL FRAMGÅNG

Alla våra barn och unga förtjänar det bästa. Vi behöver jämlika förutsättningar, en god utbildningsnivå och en trivsamt inlärningsmiljö. Utbildningspolitiken behöver stärkas på alla nivåer, allt från småbarnspedagogiken, grundutbildningen upp till högskoleutbildning och forskning. Därför föreslår vi ett långsiktigt helhetspaket för utbildningen. Vi anser att en avgiftsfri och kvalitativ utbildning samt en högklassig forskning är nyckeln till Finlands framgång. Vi godkänner inte de massiva nedskärningarna i universitetens och högskolornas anslag eller frysningen av universitets- och yrkeshögskoleindexet. Vi ökar anslagen för det fria bildningsarbetet. Vi vill också trygga den regionala tillgängligheten för andra stadiet yrkesutbildning och föreslår en närundervisningsgaranti.

NYA JOBB OCH SATSNINGAR PÅ ARBETSHÄLSA LEDER TILL BÄTTRE EKONOMI OCH VÄLFÄRD

Endast genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad som ger skatteintäkter kan välfärdssamhället garanteras på lång sikt. Vi siktar på en sysselsättningsgrad över 75 %, gärna närmare 80 %. Det är samma nivå som de övriga nordiska ländernas sysselsättningsgrad ligger på. Därför föreslår vi ett sysselsättningspaket med åtgärdsförslag för att förbättra sysselsättningen och sätter samtidigt målsättningen för sysselsättningsgraden högre än regeringen. Vår ekonomi förlorar årligen miljardbelopp på grund av sjukpensioner, sjukfrånvaro och arbetsolycksfall. Bättre arbetshälsa skulle spara samhället miljarder samtidigt som det förbättrar individens livskvalitet därför initierar vi ett nationellt program för arbetshälsa.

HÖGRE GARANTIPENSION OCH EN INDEXHÖJD FOLKPENSION

Pensionärer med de lägsta inkomsterna är en grupp som vi särskilt beaktar i vår alternativa budget. Regeringen har föreslagit höjningar på garantipensionen, men vi anser att de inte är tillräckliga. Vi föreslår en ytterligare höjning med tio euro i månaden i tillägg till regeringens höjning. Utöver det vill vi förbättra situationen för dem som lever på små pensioner genom att slopa indexfrysningen av folkpensionen.

STARKARE SOCIAL TRYGGHET

Vi vill stärka den sociala tryggheten. Vi vill därför höja barnbidragets ensamförsörjartillägg och slopa kopplingen mellan utkomststödet och ensamförsörjartillägget så att ensamförsörjarnas ekonomiska situation förbättras. Vi vill också stötta kvinnor som blivit utsatta för sexuellt eller annat våld genom att grunda åtta nya skyddshem och tre våldtäktskriscenter. Vi vill minska risken för utslagning av unga genom att öka anslagen för ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete.

ETT JÄMSTÄLLT SAMHÄLLE ÄR ETT FRAMGÅNGSRIKT SAMHÄLLE

Regeringens betyg för jämställdhetsarbetet är ytterst dåligt. I regeringsprogrammet skrevs att kvinnor och män är jämställda, men åtgärderna för att göra Finland mer jämställt har uteblivit. Vi anser att bedömning av budgetens könsekvenser måste bli ett centralt instrument i budgetarbetet framöver. Därför har vi i vår alternativa budget presenterat ett brett register åtgärder som ökar jämställdheten.

HÖGRE FLYKTINGKVOT OCH ÖKAT UTVECKLINGSBISTÅND

Vi anser att Finland ska bära sitt internationella ansvar. Vi godkänner inte regeringens skamlösa nedskärningar i biståndet. Därför föreslår vi att biståndsanslagen höjs med 175 miljoner euro. Vi anser att man bör återgå till att satsa på det egentliga biståndet framom utvecklingskrediter. Antalet flyktingar i världen kommer inte att minska, tvärtom. Den humanitära krisen i Syrien och Irak är akut. Därför vill vi också höja flyktingkvoten från 750 till 2500.

FINLAND SKA VARA VÄRLDENS MEST BARNVÄNLIGA LAND

Vi anser att en avgiftsfri utbildning är den bästa garanten för ett jämlikt Finland. Vi vet att familjens socioekonomiska ställning har fått en större betydelse för skolframgången. Vi vill hejda denna utveckling. Alla barn ska ha jämlika förutsättningar att klara sig. Därför föreslår

vi höjda anslag för att öka jämlikheten inom den grundläggande utbildningen. Grunden för barns jämlika förutsättningar skapas redan inom småbarnspedagogiken. Vi föreslår också att alla barn över tre år ska ha rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik per dag.

ÅTERSTÄLLD STUDIEPENNING OCH HÖGRE INKOMSTGRÄNSER

Vi anser att alla ska ha samma möjligheter till högskolestudier, oberoende av socioekonomisk bakgrund. Vi godkänner inte regeringens nedskärning i studiestödet. Vi vill återta regeringens nedskärningar och höja studiepenningens belopp tillbaka till den tidigare nivån som gällde 2015. Samtidigt vill vi inte att studerande ska bestraffas för att de jobbar. Därför föreslår vi att studiestödets inkomstgränser höjs med 50 procent.

SÅ BALANSERAS VÅR SKUGG-BUDGET - DET HANDLAR OM ATT PRIORITERA

Vi anser att vård- och landskapsreformen inte ska göras enligt den modell regeringen föreslår och vi minskar planeringsanslagen för reformen med 145 miljoner euro. Vi anser att det ineffektiva energiskattestödet för elintensiva företag och kompensationsstödet för utsläppshandel kan slopas och riktas till mer hållbara investeringar genom ett mer transparent system. Samtidigt anser vi att de 140 miljoner euro regeringen har reserverat för utvecklingskrediter inom utvecklingssamarbetet i stället kan användas på egentligt utvecklingssamarbete. Vi slopar också regeringens sänkning av bilskatten nästa år, vilket beräknas stärka statskassan med 65 miljoner euro. Ett första steg att gallra i företagsstöd görs genom att vissa fordons skatteavdrag slopas och tilläggsinkomsten blir då drygt 60 miljoner euro. Genom omfattande åtgärder på förbättrad arbetshälsa får vi en inbesparing på 170 miljoner euro. Vi slopar också skattefriheten för inköp av första bostad. Den ofördelade reserven i budgetförslaget för 2019 är 107 miljoner euro. Vi bedömer att vi har råd att halvera den ofördelade reserven för att finansiera utgifter i den egentliga budgeten.

SKUGGBUDGETEN I SIFFROR

SATSNINGAR I STORLEKSORDNING (M€)

Familjepolitisk helhetsreform	345	Studiestödets inkomstgränshöjning med 50	14
Sänkning av inkomstskatten	330	Höjning av garantipensionen	11
Egentligt utvecklingssamarbete	175	Flera skyddshem	11
Sänkning av energiskatten	110	Satsningar på äldreomsorgen	10
Höjning av hushållsavdraget	101	Verkstadsverks. för unga, upps. ungdomsarbete	10
Statlig finansiering av universitetens verksamhet	100	Satsningar på forskning kring Östersjön	10
Nivåhöjning av folkpensionen	76	Arbetsrelaterad rehabilitering	10
Slopande av arvs- och gåvoskatt vid generationsväxlingar	74	Integrationsfrämjande verksamhet	8,6
Höjning av studiepenning	68	Upprätthållande av rättssäkerheten	7
Förb. av kvaliteten i den allmänbildande utbildningen	32	Höjning av flyktingkvoten	3,2
Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet	32	Statlig finansiering av fritt bildningsarbete	2
Satsningar på mental hälsa	30	Stödjande av lantbruksrådgivningen	2
Slopad koppling mellan ensamförs.tillägg o. utkomststöd	28	Forskning kring träbyggande	1
Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar	25	Flera våldtäktskriscenter	0,9
Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet	25	Statsbidrag för 4H-verksamhet	0,6
Motverkande av grå ekonomi	20	Statsunderstöd för kvinnoorganisationer	0,45
Skolkuratorer, -psykologer och hälsovårdare	20	Stödjande av försvarsorganisationernas verks.	0,4
Satsningar på bl.a. närundervisning i yrkesutbildningen	20	Främjande av företagets internationalisering	0,15
Anskaffningsstöd till el- och gasbilar	18	Statsunderstöd för Folktinget	0,1
Höjning av ensamförsörjartillägget	17	Främjande av fiskerihushållningen	0,1
Avräkning till Åland	15	Främjande av fiskerinäringen, reduceringsfiske	0,1
Offentlig arbetskrafts- och företagsservice	15	Moderskapslåda för asylsökande	0,04

BALANSERANDE ÅTGÄRDER - INBESPARINGAR OCH TILLÄGGSINKOMSTER (M€)

Sänkt energiskattestöd	230
Bättre arbetshälsa (sjukfrånvaro -5 %)	170
Inbesparing i vårdreformen	145
Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet	130
Effektivering via kommunsammanslagningar	50
Inkomstrelaterad dagpenningen mera sporrande	40
Höjning av mervärdesskatt	409
Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader	30
Senareläggning av RV 4 Kirri-Tikkakoski	25
Offentliga arbets- och näringsbyråer	25
Studiestöd inte lönebaserat	23
Finnfund	10
Ökade intäkter från åtgärder för hushållsavdraget	145
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet	7
Slopande av skattefrihet för köp av första bostad	95
Ökade intäkter från åtgärder mot grå ekonomi	70
Bilskatt på 2018 nivå	65
Slopande av vissa företagsstöd	58,5
Halvering av den ofördelade reserven	53,5
Totalt	+ 2,36

VÅRA TIO UTBILDNINGSTESER

Vi bedömer att riksdagsvalet 2019 blir ett utbildningsval. Under denna valperiod har regeringen svikit de utbildningslöften som gavs för fyra år sedan. I vår alternativa budget har vi visat att man kan prioritera annorlunda och få fram de resurser som behövs för skola, utbildning, forskning och innovationer. I vårt tio-punktsprogram drar vi upp våra riktlinjer för framtiden.

---

1 Fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik per dag för alla barn som fyllt tre år. Den subjektiva dagvårdsrätten bör återinföras. Vi vill införa en tvåårig förskola. Vi vill erbjuda en småbarnspedagogik där lek, sång och sagor sker på flera språk och där barnen ges rätt till mångsidiga möjligheter att röra på sig. Vi godkänner inte möjligheten att förstora grupperna för barn över tre år.

2 Tillgången till god elevvård och mångsidigt stöd bör garanteras längs hela inlärningsstigen. Speciallärare, kuratorer och psykologer ska finnas tillhanda redan i småbarnspedagogiken. Det behövs också fler psykiatriskt kunniga sjukskötare i skolorna. Alla barn ska ha rätt till en trygg och trivsamt skola utan mobbning. Ungdomsarbetet ska integreras i skolan. Vi behöver fler vuxna i skolan som kan finnas till hands då barn eller unga behöver stöd. Trivsamma och hälsosamma matstunder bör främ-

4 Alla som går ut årskurs 9 ska ha goda kunskaper i att läsa, räkna och skriva. I dagens läge saknar ca 10 procent av de som går ut nionde klassen tillräckliga färdigheter att studera vidare. Därför behöver kommunerna finansiering för att faktiskt kunna erbjuda ett tilläggsår inom den grundläggande utbildningen. Ett tilläggsår kan i vissa fall vara det rätta sättet för eleven att införskaffa tillräckliga kunskaper och färdigheter för att stärka motivation att söka sig vidare. För att alla ska kunna få sitt avgångsbetyg krävs det flexibla, skräddarsydda lösningar för individen. Detta är möjligt genom samarbete med till exempel ungdomsverkstäder, tredje sektorn och arbetsplatser i kombination med aktiv studiehandledning och stöd av mångprofessionella elevvårdsteam. Även andra redan existerande utbildningsstigar som till exempel tiondeklassen, läroavtal och rehabiliterande verksamhet bör utvecklas.

“UNDER DENNA VALPERIOD HAR REGERINGEN SVIKIT DE UTBILDNINGSLÖFTEN SOM GAVS FÖR FYRA ÅR SEDAN. I VÅR ALTERNATIVA BUDGET HAR VI VISAT ATT MAN KAN PRIORITERA ANNORLUNDA OCH FÅ FRAM DE RESURSER SOM BEHÖVS FÖR SKOLA, UTBILDNING, FORSKNING OCH INNOVATIONER.”

jas och större vikt bör fästas vid att skollunchen ska bli en positiv upplevelse av alla.

3 Skolan ska trygga jämlika förutsättningar för alla barn. Skolan ska stöda och uppmuntra eleven, men också erbjuda större utmaningar och möjligheter till mera krävande uppgifter vid behov. Principen om när daghem och närskola ska främjas. Daghemmen och skolorna ska stärkas genom positiv särbehandling och vettig planläggnings- och bostadspolitik. Gruppstorleken ska alltid beakta gruppens sammansättning, så att alla barns rätt till inlärn timer tryggas. Behörig personal på alla utbildningsnivåer ska vara en grundrättighet. Språkundervisningen ska tidigareläggas och satsningar på språkbud, språkduschar samt andra fungerande språkinlärn timer metoder utökas. Skolmaterial och lärarutbildning måste formas så att föräldrade könsstereotyper och diskriminering motarbetas.

5 En närundervisningsgaranti vid andra stadiet. Alla studerandes rätt till tillräcklig närundervisning i yrkes- och gymnasieutbildningen ska tryggas. Ungdomar som går i andra stadiet lever i en känslig period som formar dem både socialt och kunskapsmässigt. Tillgången till studiehandledning, mångsidigt stöd samt god studerandevård blir allt viktigare och bör garanteras.

6 Gymnasiestudier och yrkesutbildning ska vara tillgängliga för alla, oberoende av hemort eller socioekonomisk bakgrund. Andra stadiets utbildning ska vara avgiftsfri. Yrkesutbildningen bör ge goda färdigheter i ett yrke och utbildningen ska motsvara arbetsmarknadens behov. Samarbetet med arbetslivet måste ytterligare utvecklas för att trygga ungdomars praktikplatser och möjlighet till läroavtalsutbildning. Då arbetslivet förändras i snabb takt är möjligheten till fortbildning och att kunna utbilda sig till ett yrke som vuxen avgörande.

7 Högskoleutbildningen ska vara avgiftsfri även i framtiden. Alla, oberoende av bakgrund, ska ha samma möjligheter till högskolestudier. Antagningen till högskolorna ska ordnas både på hösten och våren. Högskolorna bör bli bättre att utexaminera studerande och det behövs en klarare arbetsfördelning och profilering mellan dem. Högskolornas internationalisering bör understödjas. Vuxenstudier som fortbildar sig ska kunna avlägga lämpliga studiehelheter vid högskolorna.

8 Den offentliga och privata finansieringen av forskning, utveckling och innovationer ska år 2025 utgöra fyra procent av Finlands bruttonationalprodukt. Finansieringen för alla utbildningsstadierna och grundforskningen ska vara långsiktig och

förutsägbar. Det behövs en tillräcklig grundfinansiering i stället för flera olika kortsiktiga projekt.

9 Det livslånga lärandet behövs mer än någonsin. Den fria bildningen är central för möjligheten till fortbildning och kompetensutveckling. Medborgarinstitut, folkhögskolor och arbetarinstitut har också en avgörande roll i integreringen av invandrade genom att erbjuda språk- och andra studier, även i växelverkan med arbetslivet.

10 Studiepenningens belopp ska höjas tillbaka till den tidigare nivån från år 2015. Samtidigt bör studiestödets inkomstgränser höjas med 50 procent. Studerande ska inte bestraffas för flit och arbete.

SFP ÖKAR JÄMSTÄLLDHETEN

Den sittande regeringen kan inte få godkänt betyg för sin jämställdhetspolitik. SFP kräver betydande omprioriteringar och en helt ny attityd. Vi anser att en bedömning av budgetens könskonsekvenser måste bli ett centralt instrument i budgetarbetet. I vår alternativa budget finns ett brett åtgärdsbatteri som ökar jämställdheten.

Vi ökar jämställdheten mellan pensionärer!

Det sker genom att garantipensionen höjs, men också genom att slopa indexnedfrysningen på folkpensionerna. Detta höjer folkpensionerna med 1,1 procent. Det är många kvinnor som lever på små pensioner.

Vi ökar jämställdheten mellan föräldrar!

Genom vår familjereform ökas jämställdheten mellan alla föräldrar. Med 6+6+6-modellen ökas pappornas möjligheter till inkomstrelaterad familjeledighet och mammornas ställning förbättras både hemma och i arbetslivet – det ska gå att jobba både heltid och deltid.

Vi satsar extra på ensamförsörjare!

Vår alternativa budget motverkar fattigdomsfällor genom att höja barnbidragets ensamförsörjartillägg. Dessutom slopar vi den orättvisa kopplingen

mellan barnbidragets ensamförsörjartillägg och utkomststödet. Det här är en konkret handräckning till många kvinnor som lever som ensamförsörjare med små inkomster.

Vi satsar på skyddshem!

Finland har förbundit sig till Istanbulkonventionen och till att förebygga våld mot kvinnor, samt till att skydda dem som fallit offer för våld. Vi utökar skyddshemsplatserna och bygger ut lågtröskel-enheter, samt skapar en riksomfattande dygnet runt-telefonjänst för våldsoffer.

Vi höjer det egentliga utvecklingsbiståndet!

Vårt mål är att återställa anslaget för det egentliga utvecklingssamarbetet till den nivå det var innan de kraftiga nedskärningarna 2016. Bara så kan Finland leva upp till sitt löfte att särskilt arbeta för att förbättra kvinnors och flickors situation.

FEM PROCENT MINDRE SJUKFRÅNVARO

Vi vill ha ett nationellt program för bättre välmående i arbetslivet. Det finns mycket potential i ett samhälle där människorna är friskare. Att närmare studera den årliga statistiken för sjukpensioner, sjukfrånvaro och arbetsolycksfall är dystra läsning.

Bättre arbetshälsa skulle spara samhället miljarder samtidigt som det förbättrar individers livskvalitet. Det förra är bekräftat i olika undersökningar och det senare vet vi bäst själva hur viktigt det är med en god arbetsmiljö.

Vi bör satsa redan på unga för att skapa bättre mental hälsa och mer hälsosamma arbetsmiljöer. SFP vill se ett samhälle där ingen blir utanför. Det finns inte bara en faktor som orsakar utslagning, därför behöver vi mångsidiga åtgärder för att förhindra att unga upplever utanförskap i vardagen och i arbetslivet. Samarbetet mellan olika förebyggande instanser måste fungera och vårdkedjorna behöver vara smidiga.

Genom de reformer som vi föreslår räknar vi med att sjukskrivningarna nästa år minskar med ungefär fem procent. En fem procents minskning av

kostnaderna för sjukfrånvaro betyder enligt utredningstjänstens siffror en direkt inbesparing på 170 miljoner euro i budgeten.

För att få till stånd en minskning av sjukfrånvaron finns en lång rad åtgärder och reformer i Svenska riksdagsgruppens alternativa budget. Den största enskilda satsningen är vår familjepolitiska helhetsreform. Den tredelade reformen innebär tilläggsansatser på 345 miljoner euro. Den förbättrar barnfamiljernas konkreta situation i samhället och minskar på familjernas vardagsstress genom mer flexibla möjligheter att förena arbetsliv och familj.

Vi reserverar tilläggsanslag på 30 miljoner euro för mentalvårdsarbetet, 20 miljoner euro på skolkuratorer, psykologer och hälsovårdare, 10 miljoner euro för arbetsrelaterad rehabilitering och 10 miljoner euro för uppsökande ungdomsverksamhet.

SFP efterlyser också en helt ny samtalskultur på arbetsplatserna där arbetsgivare och arbetstagare tillsammans diskuterar sig fram till lösningar som är bäst för företaget och arbetsplatsen. Ett sådant arbetsklimat ger bättre trivsel och bidrar till minskad sjukfrånvaro.

KLIMATET ÄR ALLAS VÅRT ANSVAR

Vår långsiktiga målsättning är ett koldioxid-neutralt Finland.

Klimatförändringen medför stora utmaningar för hela världen. Våra växthusgasutsläpp påverkar våra levnadsförhållanden kraftigt och gör det ännu mer i framtiden om vi inte får till stånd en kursändring nu.

En hållbar framtid förutsätter en tydlig politik som sporrar till ekologiskt hållbara investeringar, en hållbar livsstil och produktion. Vi är tvungna att se över vårt sätt att leva. De gemensamma globala mål som uppställts måste fungera som ledstjärnor för fortsatt höjda ambitioner. Klimatförändringen kräver direkta och omfattande åtgärder på hemmaplan, i vår vardag, men även globalt genom ett starkt internationellt samarbete. Finland ska tillsammans med EU visa ledarskap och sätta gemensamma, långsiktiga och ambitiösa klimatmål.

Miljöteknik och satsningar på miljö- och klimatvänliga åtgärder behövs inom alla sektorer. Vi måste förbättra energieffektiviteten på ett brett plan. Vår bilpark borde förnyas. Vi måste ta i

bruk elbilar i snabbare takt än vad vi tidigare har tänkt. Det behövs fungerande kollektivtrafik, som löper energisnålt. Vi måste sköta vår skog så att den fungerar som en långsiktig kolsänka och så att biodiversiteten tryggas. Vi måste minska på värmevinnet i våra byggnader. Vi ska satsa på träbyggnad. Vi ska satsa på att skapa goda förutsättningar för finländskt jordbruk och gynna närproducerade mat. Östersjön måste bli ett renare hav. Produkters miljöbelastning bör bedömas genom hela livscykeln, från utvinningen av råvaror via produktion, distribution och användning och till den slutliga avfallshanteringen. Åtgärder behövs på ett ännu bredare plan och individer ska ges bättre möjlighet att själva också göra miljömedvetna val i sin vardag.

Vi anser att Finland behöver en miljömedveten skattepolitik som är ägnad att minimera miljö- och klimatbelastningen. Här krävs målmedvetna åtgärder. Ekonomiska styrmedel ska främja hållbara val och stödja våra miljö- och klimatmål. Att gå i tåten för utvecklingen gagnar Finland och ger stora möjligheter för sysselsättning, innovationer och export. För detta behövs större och mer långsiktig investering i forskning och vetenskap.

SFP:s SKATTEREFORM GER ALLA MER I HANDEN

VÅR SKATTEREFORM TRÄFFAR RÄTT...

Det finns alltid risk att en del vinner och andra förlorar när man gör förändringar i beskattningen. Att låta bli att reformera beskattningen är ändå inget alternativ för SFP. Det kommer klart fram även i vår skuggbudget 2019.

Vår skattereform skapar bättre dynamik i ekonomin och höjer sysselsättningsgraden. Nu kan vi också svart på vitt visa att det går att reformera skattepolitiken så att alla inkomstgrupper är vinnare.

Det är faktiskt ingen merit för Finland att vi har den tredje högsta totalskattegraden inom EU. Bara i Frankrike och Danmark är den något högre. Vi måste därför se till att skatten på arbete sjunker – det räcker inte att vi bara pratar om det i festtalen.

I vår skuggbudget 2019 har vi sökt en modell som är rättvis för alla inkomstgrupper. Riksdagens utredningstjänsts utredning om effekterna av SFP:s reformer (extra.sfp.fi/2019.pdf) visar att vi har lyckats.

Grafiken talar sitt tydliga språk: De reformer som vår skuggbudget 2019 bygger på ger alla tio inkomstklasser en bättre inkomst både jämfört med nuläget och jämfört med regeringens budgetförslag.

För att tala ekonomistspråk så blir gini-koefficienten negativ i alla inkomstgrupper eller deciler till följd av vår skuggbudget 2019. Att gini-koefficienten blir negativ betyder att ojämlikheten minskar.

Resultaten är tillförlitliga, eftersom de bygger riksdagens utredningstjänsts mikrosimulering. Det är i år första gången utredningstjänsten använder sig av detta nya räkneinstrument. Det går ut på att på basis av de reformer och åtgärder som föreslås i skuggbudgeten beräkna effekterna särskilt på inkomstfördelningen.

...OCH GER ALLA GRUPPER MER PENGAR I HANDEN.

Vår balanserade modell gör att ingen inkomstgrupp är förlorare. Grundmodellen går ut på att mycket försiktigt höja skatten på konsumtion – en halv procent i varje momsklass. De ökade skatteintäkterna gör det möjligt att sänka inkomstskatten i alla inkomstklasser.

Allt som kommer in går ändå inte åt till att sänka inkomstskatterna, utan en del av potten används för att kompensera personerna i de lägsta inkomstgrupperna med sociala överföringar. Vi höjer folkpensionen med 1,1 procent, förutom att vi höjer garantipensionen med 10 euro mer i månaden än regeringen. Vi har riktade åtgärder även till två andra ekonomiskt svaga grupper i samhället – ensamförsörjarfamiljerna och de studerande.

Som exemplen här invid visar är ensamförsörjarfamiljerna och de studerande de största vinnarna i vår helhetsmodell.

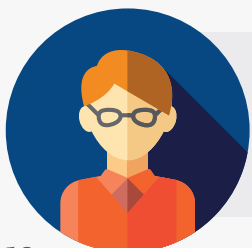
Ensamförsörjarnas barnbidrag stiger och utkomststödet förbättras så att en arbetslös ensamförsörjare får över hundra euro mera i handen – per månad.

Att vi höjer studiestödet betyder att en studerande med vår skuggbudget 2019 får 87 euro mer i månaden jämfört med regeringens budgetförslag.

Vi sänker skatten på arbete för att få dynamiska effekter och för att det är rätt. Vi höjer momsen för att ha råd att finansiera välfärden och för att både styra och minska konsumtionen. De skattemedel som flyter in använder vi för att skapa jämnare inkomstfördelning och social rättvisa.

ENSAMSTÅENDE
ARBETSMARKNADSSTÖD,
TVÅ BARN I DAGIS
+128€ TILL I HANDEN/MÅNAD

STUDERANDE
87€ TILL I HANDEN/MÅNAD

FAMILJ MED
MEDELINKOMST
TVÅ BARN I DAGIS
**52€ TILL I HANDEN/
MÅNAD**

REFORMERNAS INVERKAN I DE OLIKA INKOMSTKLASSERNA

EXEMPEL, ARBETSLÖS ENSAMFÖRSÖRJARE	NULÄGET	REGERINGENS BUDGETFÖRSLAG	SFP:S FÖRSLAG
Arbetslöshetsdagpenning	871	862	862
Skatter	164	158	155
Allmänt bostadsstöd	585	585	585
Underhållsstöd	316	316	306
Barnbidrag	306	306	328
Utkomststöd	3	6	109
DISPONIBLA INKOMSTER	1 917	1 917	2 045

FLER SKA FÅ JOBBA

Vi är övertygade om att vi med tydlig och sporrande sysselsättningspolitik lägger en mer hållbar ekonomisk grund. Endast genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad kan välfärdssamhället garanteras på lång sikt. Det är bra att sysselsättningsgraden gått upp, men den är fortfarande på en alldeles för otillräcklig nivå. I de övriga nordiska länderna är sysselsättningsgraden betydligt högre än i Finland i snitt. Därför föreslår vi ett sysselsättningspaket med flera åtgärdsförslag för att förbättra sysselsättningen. Vi vill jobba för att Finlands sysselsättningsgrad på sikt ska ligga vid 75 – 80 procent.

A) UNDERLÄTTA FÖRETAGANDE

ERBJUDA LÖNEADMINISTRATION FÖR SMÅFÖRETAG

Det behövs smidigare rutiner för löneadministrationen, särskilt i små företag. Enligt företagen själva orsakar nyanställningar mycket nytt administrativt arbete, vilket utgör ett betydande tillväxthinder. Ett första steg till förenkling är att de olika lönebikostnaderna slås ihop. Staten kunde årligen fastställa ett enda lönepåslag som täcker alla lönebikostnader. Företag betalar in den här summan till Skatteförvaltningen, som tar över administrationen och ser till att summan fördelas vidare till rätta instanser.

MATCHA ARBETSFÖRMEDLINGEN BÄTTRE

Det är ett stort problem på arbetsmarknaden att utbud och efterfrågan på arbetskraft inte möts. Genom att låta privata arbetsförmedlingar stödja de offentliga TE-byråerna förbättrar vi matchningen mellan lediga arbetsplatser och arbetssökande. De regionala försöken med privata arbetsförmedlingar i Nyland och Birkaland har gett bra resultat.

SATSA PÅ NY SAMTALSKULTUR OCH LOKALA AVTAL

Det är i de små och medelstora företagen som nya arbetsplatser skapas. Genom att tillåta lokala avtal i större utsträckning gör vi det lättare för mindre företag att anställa. Vi behöver en helt ny samtalskultur på arbetsplatserna där arbetsgivare och arbetstagare tillsammans diskuterar sig fram till lösningar som är bäst för företaget eller den offentliga arbetsplatsen.

HÖJA HUSHÅLLSAVDRAGET

Genom att höja övre taket på och den avdragbara andelen av hushållsavdraget ökar vi skatteintäkterna, stöder företagsamhet, sporrar kvinnodominerade serviceyrken och förbättrar sysselsättningen. Samtidigt förbättrar vi egenföretagarnas möjligheter och motverkar grå ekonomi.

B) SATSA PÅ ARBETSTAGAREN

SKAPA ETT NATIONELLT PROGRAM FÖR BÄTTRE VÄLMÅENDE

Vår ekonomi förlorar årligen miljardbelopp på grund av sjukpensioner, sjukfrånvaro och arbetsolycksfall. Bättre arbetshälsa skulle spara samhället miljarder samtidigt som det förbättrar individens livskvalitet. Ett nationellt program för bättre arbetshälsa bör snarast initieras.

SLOPA BEHOVSPRÖVNINGEN AV UTLÄNDSK ARBETSKRAFT

Finland behöver också nya arbetstagare. Avskaffandet av behovsprövningen av utländsk arbetskraft möjliggör anställning i branscher som idag har brist på kunnig arbetskraft. Särskilt många startup-företag lider mycket av behovsprövningen. En av nyckelfaktorerna bakom Sveriges goda ekonomi är att där finns ett stort utbud utländsk arbetskraft. Finland borde avskaffa arbetsmarknadshindren för invandrare.

FÖRNYA FAMILJELEDIGHETERNA

Vi behöver en mer jämställd arbetsmarknad. Genom att förnya familjeledigheterna kan vi gynna kvinnors sysselsättning. Familjeledigheterna i sin nuvarande form ökar löne- och pensionskillnaderna mellan kvinnor och män, samt skapar hinder för en jämlik karriärsutveckling. Statistiken talar sitt tydliga språk; särskilt unga kvinnors sysselsättningsgrad är i alla nordiska länder högre än i Finland.

HÖJA INKOMSTGRÄNSERNA FÖR STUDIESTÖDET

Årligen används ett stort antal arbetstimmar till studiestödets återbetalningsbyråkrati. Vi anser att studerande bör kunna försörja sig utan sanktioner. Därför bör inkomstgränser för studiestöd höjas. Arbetserfarenhet underlättar den nyutexaminerades övergång till arbetslivet och de dynamiska effekterna av åtgärden förbättrar landets ekonomi.

SKAPA MINIJOBS ÅT UNGA

Ungdomsarbetslösheten är på en alarmerande nivå och måste åtgärdas snarast. Skapa en minijobsmodell där ungdomar under 30 år får tjäna 500 euro i månaden utan att inkomsten påverkar stöd eller andra förmåner. Arbetsgivarna betalar i sin tur lägre arbetsgivarkostnader då de anställer en ung person.

C) FRAMTIDEN ERBJUDER NYA MÖJLIGHETER

UTVECKLA NYTT MED EU:S AVFALLSDIREKTIV

Enligt EU-kommissionen kommer EU:s nya avfallsdirektiv att skapa mer än 170 000 direkta arbetstillfällen inom materialåtervinningsindustrin fram till 2035. Finland bör ha en klar strategi för hur vi håller oss i täten i utvecklingen av återvinningsekonomin, som kommer att ha hög prioritet i framtidens EU.

SE DELNINGSEKONOMINS MÖJLIGHETER

Populariteten med delningsekonomi ökar ständigt bland befolkningen, men lagstiftningen hänger inte med. Delningsekonomin potential är stor, men eftersom flera aktörer inom delningsekonomin lever i lagstiftningens gråzon begränsas den fulla kapaciteten. Finland borde vara mer proaktiv i att förnya lagstiftning och strukturer för att klargöra olika parter rättigheter och skyldigheter. Också beskattningen kräver förnyelse.

SATSA PÅ NYA BRANSCHER

Finlands ekonomiska utveckling beror i hög grad på hur företagen kan ta till vara innovationer och ny forskning. Alltid när centrala politiska beslut fattas bör man se till att förutsättningarna för exportindustri med högt förädlingsvärde beaktas. Energisektorns kraftiga förändringar och Paris klimatavtal skapar, bland andra faktorer, stor potential för finländska företag inom miljöteknologi och cleantech.

VÅR FAMILJEREFORM GER 18 MÅNADER INKOMSTRELATERAD FÖRÄLDRALEDIGHET

- Vi föreslår en familjepolitisk helhetsreform som banar väg för större flexibilitet när det gäller att kombinera familj och arbete.
- Det ska vara mer flexibelt att ta ut familjeledigheter när barnet är under skolåldern.
- Vår reform förlänger den inkomstrelaterade föräldraledigheten till 18 månader (6+6+6).
- Vi vill ha ett mer jämställt familjeansvar. Därför förbättras pappornas möjligheter till familjeledigheter.
- Vår reform tar sikte på att höja sysselsättningsgraden för kvinnor och att utjämna löne- och pensionsskillnaderna mellan kvinnor och män.
- I reformen utgår vi från att den subjektiva rätten till dagvård återinförs.

SVENSKA RIKSDAGSGRUPPENS REFORMMODELL HAR TVÅ GRUNDBULTAR:

1) Vi går in för 6+6+6-modellen som ersätter den nuvarande inkomstrelaterade moderskaps-, faderskaps- och föräldraledigheten. Modellen ger vardera föräldern rätt till en sexmånadersperiod och den tredje perioden kan fördelas flexibelt mellan parterna.

6+6+6-modellen sporrar pappor att ta ut mera familjeledigt. Om vardera föräldern utnyttjar sin rätt maximalt blir den inkomstrelaterade familjeledigheten 18 månader.

6+6+6-modellen förbättrar mammornas situation. Den förlänger den maximala inkomstrelaterade delen av familjeledigheten till 12 månader för alternativt den ena eller den andra föräldern (nuläget maximalt 10,5 månader för modern).

Vi vill att även exempelvis pappor som inte bor med barnets mamma kan använda rättigheterna till föräldraledighet. Också mor- och farföräldrar eller annan närstående person ska kunna använda den tredje sexmånadersperioden.

Den tredje sexmånadersperioden ska flexibelt kunna delas mellan föräldrarna så att vardera jobbar halvtid till 50 procent. Det här möjliggör exempelvis att en företagare, som inte helt kan lämna sitt företag men som kan tänka sig att vara familjeledig på deltid, även kan utnyttja föräldraledigheten.

Över lag vill vi att man har rätt att flytta familjeledigheter flexibelt i förhållande till de arbetsmöjligheter som man har.

Den kännbart förlängda inkomstrelaterade föräldraledigheten betyder att behovet av det nuvarande hemvårdsstödet minskar. I och med att 6+6+6-modellen klart förbättrar barnfamiljernas ekonomiska situation, genom att det är möjligt att vara längre hemma på inkomstrelaterat stöd, föreslår vi att man efter det kan lyfta hemvårdsstöd maximalt under 13 månader.

I helhetsreformen betyder detta att hemvårdsstödet, om familjen utnyttjar det direkt efter att ha tagit ut fulla 6+6+6 månader i föräldraledighet, kan utnyttjas tills barnet är 2 år och 6 månader (en månad tas ut av modern före födseln). Helheten blir rimlig och motsvarar behovet, eftersom undersökningar visar att de flesta familjer inte stannar hemma med barnet efter att barnet har fyllt ungefär två år. Man kan ändå välja att vara hemma på hemvårdsstöd längre än så.

Också gällande hemvårdsstödet vill vi ge familjen rätt att flexibelt själv besluta när under barnets tidiga uppväxtår man tar ut stödet.

Kostnaden för den första delen av reformen är 220 miljoner euro.

2) Vi ger varje barn vid fyllda tre år rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik.

Att bara tre av fyra (cirka 75 procent) finländska barn över tre år deltar i småbarnspedagogiken är en svaghet i vårt dagvårdssystem. Det är klart lägre än i de övriga nordiska länderna där nivån ligger klart över 90 procent.

Med fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik räknar vi med att höja nivån i Finland till över 90 procent, så att småbarnspedagogiken omfattar de flesta barn. Förutsättningarna för en lyckad skolgång skapas redan i småbarnspedagogiken. Resultaten av en högklassig småbarnspedagogik stöder barnets utveckling och inläarning ända upp i tonåren.

Fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik innebär sänkta dagvårdsavgifter över hela linjen, vilket också leder till en minskning av flitfällor. Det erbjuder större flexibilitet att kombinera familjeliv och arbete. Också möjligheterna att ta emot deltidsjobb ökar.

Kostnaden för denna del av reformen är 125 miljoner euro.

KOSTNADERNA FÖR SFP:S FAMILJEREFORM:

1) 6+6+6 plus anpassat hemvårdsstöd	220 miljoner euro
2) 4 timmar avgiftsfri småbarnspedagogik	125 miljoner euro
Totalkostnad	345 miljoner euro

Därtill kommer dynamiska effekter som i praktiken gör att prislappen blir mindre.

Genom denna reform och våra andra åtgärder vill SFP göra Finland till världens barnvänligaste land!

VI VILL HJÄLPA DE MEST UTSATTA

Svenska riksdagsgruppen vill bygga en framtid där det alltid lönar sig att ta emot jobb, där samhället utvecklas på ett hållbart sätt och där de mest utsatta inte glöms bort. Vi måste stoppa tudelningen av samhället. Vi vill hindra och förebygga utslagning och presenterar därför 12 åtgärder för att förbättra situationen för de mest utsatta.

1. GÖR PSYKISK HÄLSA TILL EN NATIONELL PRIORITET

Psykiska problem förorsakar mänskligt lidande och miljardkostnader åt samhället varje år. Tyvärr har den mentala hälsan blivit i skymundan i vårdreformen. Vi behöver ett långsiktigt nationellt program för mental hälsa, men också omedelbara satsningar på tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare vid hälsocentralerna.

2. GÖR BOENDET FÖRMÅNLIGARE

För de flesta är boendet den mest betydande kostnaden. För att stävja de kostnaderna behöver vi planerad tomtmark, vilket skapar förutsättningar för ett större bostadsutbud. Kommunerna måste säkra ett tillräckligt antal hyresbostäder. Samtidigt måste vi skapa nya boendeformer och fungerande pendlingsområden. Vi vill satsa på kollektivtrafik på våra tillväxtorter så att finländarna också har möjlighet att bo på längre avstånd från våra tillväxtcentrum.

3. FÖRBÄTTRA ENSAMFÖRSÖRJARNAS SITUATION

Barnfattigdomen ökar i Finland och är vanligast i ensamförsörjarfamiljer. Den största delen av ensamförsörjarna är kvinnor. Därför skulle vi höja barnbidragets ensamförsörjartillägg. Vi skulle också ändra lagen så att ensamförsörjartillägget inte längre minskar utkomststödet.

4. FYRA TIMMAR AVGIFTSFRI SMÅBARNSPEDAGOGIK PER DAG FÖR ALLA BARN SOM FYLLT TRE ÅR

I Finland deltar endast cirka 75 procent av barnen i småbarnspedagogiken. Det är alarmerande, med tanke på hur viktig småbarnspedagogiken är för barnets inläring, sociala färdigheter och utveckling. Därför vill vi trygga rätten till en kvalitativ småbarnspedagogik för alla barn, oberoende av föräldrarnas ekonomiska situation.

5. HÖJ GARANTIPENSIONEN FÖR ATT HJÄLPA DE MINST BEMEDLADE PENSIONÄRERNA

De som lever på garantipension hör till dem som har de allra sämst ställt. Vi bör ta hand om dem.

6. TRYGGA STUDERANDES UTKOMST

Alla finländare ska ha jämlika möjligheter till högskolestudier oberoende av socioekonomisk bakgrund. Vi vill återinföra det studiepenningbase-

rade studiestödet. Vi vill också höja studiestödets inkomstgränser med 50 procent. Studerande får inte bestraffas för att de jobbar.

7. GE STÖD ÅT VÅLDISOFFER

Våld i närförhållande och våld mot kvinnor är betydande samhällsproblem med sociala, hälso- och ekonomiska följder. Därför behöver vi flera våldtäktskriscenter och skyddshem i Finland.

8. UTSLAGNINGEN AV POJKAR OCH UNGA MÄN BÖR FÖRHINDRAS

Vi vill höja anslagen för uppsökande ungdomsarbete och annan förebyggande verksamhet. Vi vill också förbättra möjligheterna att få träffa skolsjukskötare, -kuratorer och -psykologer. Ingen ungdom får bli utan utbildning eller rehabilitering.

9. DE PAPPERSLÖSAS SITUATION BÖR UNDERLÄTTAS

Alla ska ha rätt till grundläggande service, såsom hälsovård. Det är också viktigt att komma ihåg att papperslöshet ökar risken för utslagning och i värsta fall radikaliserings. Att hjälpa de papperslösa är därför nödvändigt ur såväl mänsklig som samhällelig synvinkel. Det får aldrig vara fel att hjälpa en människa i nöd.

10. MINSKA UNGDOMSARBETSLÖSHETEN GENOM EN MINIJOBSMODELL

I vår minijobsmodell skulle under 30-åriga ungdomar få förtjäna 500 euro i månaden utan att det påverkar bidrag eller andra förmåner. Arbetsgivarerna skulle i sin tur betala mindre arbetsgivaravgifter då de anställer en ung person.

Deltidsjobb kan för många vara ett viktigt första steg i återgången till arbetslivet. Därför föreslår vi också en höjning av arbetslöshetsskyddets skyddade belopp, vilket skulle uppmuntra till att ta emot deltidjobb. Vi vill göra det mer flexibelt att kombinera sjukpension och deltidarbete.

11. INFÖR ETT KOSTNADSTAK FÖR SJUKVÅRDSKOSTNADER

Istället för ett tak för läkemedel, ett tak för resekostnader och ett tak för klientavgifter och så vidare, kunde vi i framtiden ha ett gemensamt kostnadstak för alla dessa kostnader.

12. TILLRÄCKLIGA RESURSER FÖR SKULDRÅDGIVNING OCH MER RIMLIGA NOTERINGSTIDER FÖR BETALNINGSANMÄRKNINGAR

Överskuldsättningen och betalningsanmärkningarna ökar ständigt i Finland. Orsakerna till skuldsättningen och utslagningen är varierande, men det väsentliga vore att koncentrera resurser på att hjälpa de skuldsatta, i stället för att försvåra deras läge.

FÖRSLAG ENLIGT MOMENT

HUVUDTITEL 11

SKATTER OCH INKOMSTER
AV SKATTENATUR

HÖJT HUSHÅLLSAVDRAG

Den finländska arbetsmarknaden förändras hela tiden. Andelen löntagare med ett fast anställnings- eller tjänsteförhållande minskar samtidigt som frilansare och enmansföretagare ökar. Bland landets företagare har andelen enmansföretagare och näringsidkare stigit till två tredjedelar av den totala mängden. Det vittnar om att en större del av arbetet som tidigare utfördes av löntagare idag sköts av ensamföretagare och frilansare.

I dagsläget innehåller vårt skattesystem många slag av skatteavdrag. En del av avdragen gynnar företagsamhet och sysselsättning, en del minskar på svartjobben och en del gynnar utsatta grupper i samhället. Därför är det viktigt med en diskussion och en utvärdering av skatteavdragens betydelse. Alla skatteavdrag bör bedömas mot deras beräknade sysselsättande effekt. Införande av nya avdrag är motiverat om de bedöms stimulera sysselsättningen och därmed bidra till skatteintäkter.

Hushållsavdraget är ett gott exempel på en avdragsform som bidrar till skatteintäkter, gynnar företagsamhet och förbättrar sysselsättningsgraden. Dessutom hjälper hushållsavdraget i bekämpningen av grå ekonomi. Tidigare utvärderingar har visat att bortfallet av skatteintäkter på grund av avdraget har betalat sig tillbaka i och med att sysselsättningen och därmed också skatteintäkterna har ökat. Därför vill vi höja hushållsavdragets storlek från 2 400 euro till 3 000 euro. Dessutom vill vi öka den avdragbara andelen av arbetsersättningen från nuvarande 50 procent till 60 procent och den avdragbara andelen av utbetald lön från nuvarande 20 procent till 30 procent.

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster
KOSTNAD: 101 000 000

INTÄKTER FRÅN BEKÄMPNING
AV GRÅ EKONOMI OCH HÖJT
HUSHÅLLSAVDRAG

Den grå ekonomin i Finland orsakar stora förluster av skatteintäkter för samhället. Den försvagar den allmänna skattemoralen och försvårar konkurrensmöjligheterna för företag som bedriver laglig verksamhet. Enligt vissa undersökningar (riksdagens revisionsutskott 2010) uppgår den grå ekonomin till 10–14 miljarder euro, vilket motsvarar 5,5–7,5 procent av bruttonationalprodukten. Detta betyder att den grå ekonomin orsakar ekonomiska

förluster på 4–6 miljarder euro per år för samhället.

Bekämpningen av den grå ekonomin förutsätter medvetna åtgärder av staten. Det centrala är att minska möjligheterna att begå brott, öka risken för att åka fast samt förbättra myndigheternas förmåga att reagera när det gäller avslöjande och bekämpning av grå ekonomi. Polisen, åklagarväsendet, domstolsväsendet, tullen och skatteförvaltningen behöver därför tillräckliga resurser för att effektivt kunna bekämpa den grå ekonomin. Det är värt att komma ihåg att satsningarna på bekämpningen av den gråa ekonomin snabbt betalar sig mångfaldigt tillbaka i form av skatteintäkter som inte annars skulle komma staten till godo.

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.
INTÄKT: 70 000 000

Hushållsavdraget är ett gott exempel på en avdragsform som bidrar till skatteintäkter, gynnar företagsamhet och förbättrar sysselsättningsgraden. Dessutom hjälper hushållsavdraget i bekämpningen av grå ekonomi. Tidigare utvärderingar har visat att bortfallet av skatteintäkter på grund av avdraget har betalat sig tillbaka i och med att sysselsättningen och därmed också skatteintäkterna totalt sett har ökat. Vi bedömer att höjningen av hushållsavdraget, som i sig minskar på statens skatteinkomster, samtidigt genom sina dynamiska effekter ger tilläggsinkomster på 145 miljoner.

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster
INTÄKT: 145 000 000

BESKATTNINGEN SKA
SPORRA TILL ARBETE

Vi tycker att målet med vår beskattning bör vara att samla in tillräckligt med pengar för att kunna upprätthålla vårt nordiska välfärdssamhälle. Skatter bör uppbäras effektivt och rättvist och grunda sig på betalningsförmåga. Beskattningen ska också motivera till arbete och företagande, den bör främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Bara genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad, som genererar skatteintäkter kan välfärdssamhället garanteras, även på lång sikt.

Finlands position på World Economic Forums lista på världens mest konkurrenskraftiga länder har sjunkit till en tionde plats. Vår konkurrenskraft är inte tillräckligt bra och det ser vi, enligt företagarna i Finland, bland annat på att vår exportökning är långsammare än tillväxten på våra exportmarknader. Det finns därmed alltså goda skäl att reformera vår skattepolitik.

En av grundförutsättningarna är att det alltid ska vara lönsamt att ta emot jobb och att jobba. För att nå det målet krävs flera åtgärder. En av dem är att sänka skatten på arbete. Genom sänkt skatt minskar risken för olika flitfällor och tröskeln för att ta emot jobb sjunker. Vi vill genomföra en skatteväxling som sänker skatten på arbete och ökar skatten på konsumtion. Det gör vi genom att höja samtliga tre momssatser med 0,5 procentenheter.

Största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för nästa 70 procent av mervärdesskatteintäkterna. Därför är det helt fundamentalt för oss att en höjning av mervärdesskatten går hand i hand med en inkomstskattesänkning och de sociala åtgärder som vi föreslår för att öka inkomsten i de lägsta decilerna.

11.04.01. Mervärdesskatt.

INTÄKT: 409 000 000

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.

INBESPARING: 330 000 000

SLOPAD ARVS- OCH GÅVOSKATT FÖR GENERATIONSVÄXLINGAR

Vi anser att det på sikt behövs en reform av arvs- och gåvoskatten. SFP har ansett att även Finland borde utreda att i likhet med Sverige och Norge helt slopa arvs- och gåvoskatten och i stället införa ett system med skatt på överlåtelsevinst. Som omedelbar åtgärd i nästa års budget föreslår vi att generationsväxlingar som genomförs i familjeföretag befrias från arvs- och gåvoskatt.

De nya arbetsplatserna i Finland skapas framför allt i de små- och medelstora företagen. Många av dem är familjeföretag, där en smidig generationsväxling är en förutsättning för att affärsverksamheten ska fortsätta. En lyckad generationsväxling är således också i högsta grad en sysselsättningsfråga. En av utmaningarna vid generationsväxlingarna är beskattningen.

I arvs- och gåvobeskattningen år 2015 tillämpades bestämmelserna om skattelättnad i samband med generationsväxling på dryga 400 arvtagare och dryga 3 600 gåvotagare. Svenska riksdagsgruppen vill stöda företagets generationsväxlingar. Vi anser att det nu är skäl att helt avskaffa arvs- och gåvoskatten vid företagets generationsväxlingar. Vi bedömer att åtgärden ger dynamiska effekter och främjar företagets investeringar och sysselsättning. Åtgärden beräknas statistiskt minska på statens skatteintäkter med 74 miljoner euro. Totalt inbringar arvs- och gåvoskatten omkring 900 miljoner euro per år. Regeringen har redan under den här regeringsperioden stött generationsväxlingar genom att lätta på skatterna, men vi vill gå längre än så och helt slopa arvs- och gåvoskatten för generationsväxlingar i företag och lantbruk.

11.01.04 Skatt på arv och gåva

KOSTNAD: 74 000 000

SÄNKT ENERGISKATT

Regeringen räknar med att 2019 få en inkomst på 4 678 000 000 euro i form energiskatter. De olika energiformerna beskattas olika beroende på dels tradition och dels politiska prioriteringar. Rent allmänt anser vi det motiverat att vissa former av

energi, exempelvis de som inte stöder Finlands klimatmål, beskattas hårdare än andra.

Vi ser det även motiverat att energibeskattningen till viss del är olika beroende på till vad energin används. Vi ser det som en ändamålsenlig och tydlig linjeändring att minska på skatteåterbäringarna och i stället från början laborera med lägre skattesatser.

En sänkt energiskatt med 110 000 000 euro för den lägre skattesatsen för el inom industri och växthus samt lägre skattesats för el i datorhallar är motiverad som compensation till Svenska riksdagsgruppens budgetmotion om att slopa anslaget för skatteåterbäring till energiintensiva företag, moment 28.91.41.

Genom att slopa skatteåterbäringen och i gengäld gå in för en riktad sänkning av energiskattesatsen försvinner också de skatteåterbäringar som nu ges för fossila bränslen. Detta främjar de miljö- och energipolitiska målen.

11.08.07 Intäkter för el II (industri, växthus och datorhallar)

INTÄKT: 110 000 000

SLOPAD SÄNKNING AV BILSKATTEN

Regeringen föreslår igen en sänkning av bilbeskattningen med 65 miljoner euro. En lindring i bilbeskattningen har genomförts även tidigare år. Regeringen genomför sänkningen samtidigt som man lyfter upp hur viktigt det är att bekämpa klimatförändringen. Vi anser inte att bilskatten borde sänkas ytterligare. Vi anser att den summa som staten förlorar i och med bilskattesänkningen istället borde användas för att finansiera åtgärder som bromsar upp klimatförändringen och främjar sysselsättningen. Därför föreslår vi att bilskatten ska hållas på år 2018 nivå.

11.10.03 Bilskatt

INTÄKT: 65 000 000 000

SLOPAT SKATTESTÖD FÖR SPECIALBILAR

Det finns flera olika former av företagsstöd. Stöden varierar både i stödform och till vilket ändamål de anses gå. Faktum är att en del företagsstöd ändå har klarare fördelar än andra. Svenska riksdagsgruppen anser att man kan se över företagsstöden för att göra de olika stödformerna mer transparenta och för att göra en översikt kring vilka stöd som eventuellt redan levt ut sin tid.

Till företagsstöd som ges i form av skattestöd räknas uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten, som riktas till bland annat skatteutgifter som gäller taxibilar, husbilar och likbilar. Dessa är stödformer som vi anser levt ut sin tid. En reform av taxilagstiftningen har redan trätt i kraft och stöd till vissa taxin motverkar delvis den nya lagstiftningen genom att inte behandla olika taxiaktörer jämligt. Till husbilar riktas en form av dolt skattestöd då de har en lägre drivkraftsskatt eftersom de klassas som

paketbil, trots att husbilen ändå hör till fordonsklassen personbil. Att stöda likbilar stöder direkt enskilda företag i branschen.

Regeringen stöder anskaffning av vissa sorters bilar med miljoner euro per år. Svenska riksdagsgruppen anser att skattestödet på husbilar, taxin och likbilar istället kunde i riktas till utgiftsposter med verklig positiv samhällelig påverkan.

11.10.03 Bilskatt

INTÄKT: 58 500 000

SLOPAD BEFRIELSE FRÅN ÖVERLÅTELSESKATT VID KÖP AV FÖRSTA BOSTAD

Ar 2019 är överlåtelseskatten 4 procent av köpesumman för fastigheter, och 2 procent av köpesumman för aktier i bostadsaktiebolag. En av de största skatteutgifterna på momentet är befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad, vilken uppgår till uppskattningsvis 95 000 000 euro.

I ekonomiskt utmanande tider finns det behov av att se över de offentliga utgifterna och se till att alla på ett rättvist sätt deltar i att förbättra den ekonomiska situationen. Vi anser att det är rättvist att de som har arbete och de som äger egendom är de som ska bära det största lasset då vi balanserar vår statsekonomi. Det ska inte vara arbetslösa, studerande, ensamförsörjare, våra barn eller pensionärer som står för de största inbesparingarna.

Det är inte statens primära uppgift att via skattelättnader främja privata fastighets- eller bostadsköp. Därför anser vi att förmånen kan slopas. Det kan ha vissa mindre effekter på bostadsmarknaden, men sannolikt påverkar inte förändringen marknaden i någon större mån. Därmed anser vi att man kan göra en inbesparing på 95 000 000 euro genom att slopa överlåtelseskatten vid köp av första bostad.

11.10.05 Överlåtelseskatt

INTÄKT: 95 000 000

HALVERING AV DEN OFÖRDELADE RESERVEN

Den ofördelade reserven i budgetförslaget för 2019 är 107 miljoner euro. Vi bedömer att vi har råd att halvera den ofördelade reserven för att finansiera utgifter i den egentliga budgeten.

INBESPARING: 53 500 000

HUVUDTITEL 23 STATSRÅDETS KANSLI

FORSKNINGEN SKA INTE STYRAS POLITISKT

Forskning ska vara en resurs som gynnar landets utveckling och välfärd. Målsättningen ska vara att Finland har en högklassig och relevant forskning som föder nya tankar och innovationer. För att forskningsanslagen ska riktas rätt är det därför av största vikt att anslagen för utveckling och forskning bedöms och besluten fattas av de instanser som har den bästa insikten och de bästa förutsättningarna att göra välgrundade och vetenskapliga bedömningar. Till dessa oberoende instanser kan exempelvis Finlands Akademi eller Business Finland räknas. Statsrådet är däremot inte den instans som har de bästa förutsättningarna att bedöma hur forskningsanslag ska riktas och det är inte politikernas uppgift att välja nästa vinnare.

23.01.22 Statsrådets utvecklings- och forskningsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 11 400 000

VÅR ALTERNATIVA BUDGET 4 400 000

INBESPARING: 7 000 000

HUVUDTITEL 24 UTRIKESMINISTERIET

UTVECKLINGSSAMARBETET BÖR TRYGGAS

Finland ska vara en pålitlig aktör i det internationella utvecklingsarbetet och en nation som tar ett ansvar i biståndspolitik. Det ska göras på hemmaplan genom att ta emot dem som blivit tvungna att fly från sina hem, men också genom aktivt deltagande i globala miljö-, klimat-, och utvecklingsfrågor samt ett helhetsmässigt stöd för utvecklingsländernas ekonomiska utveckling. Vi vill inte att Finland drar bort sitt stöd för FN-organisationer eller att biståndsbudgeten slaktas. Vi kan inte acceptera att Finland bortser från sitt globala ansvar och att inbesparingar görs så att världens fattigaste och mest nödställda glöms bort.

Regeringen föreslår i budgeten för 2019 att anslaget för egentligt utvecklingssamarbete 583 759 000 euro. Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete beräknas ligga på ungefär 0,41 procent av bruttonationalinkomsten år 2019. Detta innebär att Finland är långt ifrån den målsättning som vi bundit oss till: att på lång sikt höja biståndet till FN:s mål på 0,7 procent av bruttonationalinkomsten. Under den nuvarande regeringsperioden har Finland glidit allt längre ifrån att nå detta mål, och i framtiden kommer målet bli allt svårare att nå. I Finlands utvecklingspolitik vill vi lägga större vikt vid att stär-

ka utvecklingsländernas egen företagsverksamhet och egna skattebaser samt att förbättra utvecklingssamarbetets resultat, effekter och mätbarhet samt genom att stödja biståndsorganisationer.

24.30.66 Egentligt utvecklingssamarbete
REGERINGENS BUDGET 583 759 000
VÅR SKUGGBUDGET 758 759 000

TILLÄGGSSATSNING 175 000 000

EGENTLIGT UTVECKLINGS-SAMARBETE FRAMOM FINNFUND

Målsättningen med biståndspolitikerna ska vara att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och hjälpa de mest utsatta i världen. Det görs bäst genom egentligt utvecklingssamarbete. Anslaget för internationellt utvecklingssamarbete har minskat radikalt under åren och däremot har anslag på 10 000 000 euro beviljats för finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet. Det innebär i praktiken att man väljer att flytta verksamheten från egentligt utvecklingssamarbete till Finnfund, som erbjuder finansiering för privata företag. Finnfund erbjuder riskfinansiering i form av eget kapital, långfristiga investeringslån och kunskaper inom investeringar i utvecklingsländer. Finnfunds verksamhet har goda målsättningar och behöver stöd, men inte på bekostnad av det långsiktiga biståndsarbete finska organisationer har byggt upp. Vi vill inte urvattna finländska medborgarorganisationers långsiktiga och kontinuerliga arbete i utvecklingssektorn eller skära i finansieringen till FN-organisationer på det sätt regeringen föreslår.

24.30.88 Höjning av Finnfunds kapital
REGERINGENS BUDGET 10 000 000
VÅR SKUGGBUDGET 0

INBESPARING 10 000 000

EGENTLIGT UTVECKLINGS-SAMARBETE FRAMOM FINANSIERINGSINVESTERINGAR

Målsättningen med biståndspolitikerna ska vara att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och hjälpa de mest utsatta i världen. Det görs bäst genom egentligt utvecklingssamarbete. Regeringen har under de senaste åren radikalt minskat på anslaget för internationellt utvecklingssamarbete och väljer att istället bevilja finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet ett anslag på 130 000 000 euro. Det innebär i praktiken att man väljer att flytta verksamheten inom utvecklingssektorn från egentligt utvecklingssamarbete till placeringar i internationella utvecklingsbanker eller fonder som förvaltas av andra utvecklingsaktörer och som stöder den privata sektorn. Vi väljer att prioritera egentligt utvecklingssamarbete och anslag till biståndsorganisationer.

24.30.89 Finansieringsinvesteringar inom utvecklingssamarbetet
REGERINGENS BUDGET 130 000 000
VÅR SKUGGBUDGET 0

INBESPARING 130 000 000

HUVUDTITEL 25 JUSTITIEMINISTERIET

RÄTTSVÅRDEN BÖR HA TILLRÄCKLIGT MED RESURSER

Rättsvården är en av grundpelarna för vår demokratiska rättsstat. En fungerande rättsvård förutsätter också att alla delar i kedjan, det vill säga polis, åklagare, domstol, fängsvård och utsökning fungerar. Detta betyder att resursproblem till exempel hos åklagarväsendet i ett senare skede syns i domstolarna, då ärendena blir och väntar, det vill säga att det uppstår en slags propp inom kedjan. Detta i sin tur leder till förlängda behandlingstider, vilket försämrar medborgarnas rättsskydd. En fungerande rättsvård är också avgörande för vårt lands konkurrenskraft. Företagen måste kunna lita på att deras ärenden blir behandlade smidigt och effektivt inom domstolarna. Vårt land har inte råd att äventyra ett fungerande rättsväsende och människors grundläggande rätt till rättsskydd. Därför är det ytterst viktigt att trygga en tillräcklig resursnivå för rättsvården. Innan riksdagsvalet 2015 rådde det en enighet mellan de politiska partierna om att rättsvården behöver en nivåhöjning. Tyvärr har regeringen inte förverkligat denna målsättning.

TILLÄGGSSATSNING SAMMANLAGT 7 000 000

BEKÄMPNING AV DEN GRÅ EKONOMIN BEHÖVER RESURSER

Den grå ekonomin i Finland orsakar stora förluster av skatteintäkter för samhället. Den försvagar den allmänna skattemoralen och försvårar konkurrensmöjligheterna för företag som bedriver laglig verksamhet. Enligt vissa undersökningar (riksdagens revisionsutskott 2010) uppgår den grå ekonomin till hela 10–14 miljarder euro, vilket motsvarar 5,5–7,5 procent av bruttonationalprodukten. Detta betyder att den grå ekonomin orsakar ekonomiska förluster på 4–6 miljarder euro per år för samhället.

Bekämpningen av den grå ekonomin förutsätter medvetna åtgärder av staten. Det centrala är att minska möjligheterna att begå brott, öka risken för att åka fast samt förbättra myndigheternas förmåga att reagera när det gäller avslöjande och bekämpning av grå ekonomi. Polisen, åklagarväsendet, domstolsväsendet, tullen och skatteförvaltningen behöver därför tillräckliga resurser för att effektivt kunna bekämpa den grå ekonomin. Det är värt att komma ihåg att satsningarna på bekämpningen av

den grå ekonomin snabbt betalar sig mångfaldigt tillbaka i form av skatteintäkter som inte annars skulle komma staten till godo.

TILLÄGGSSATSNING SAMMANLAGT 20 000 000

25.10.03 Omkostnader för övriga domstolar

REGERINGENS BUDGET 251 008 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

258 176 000

TILLÄGGSSATSNING (RÄTTSVÅRDEN)

3 668 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI) 3 500 000

*25.20.01 Utsökningsväsendets och
konkursbevakningens omkostnader*

REGERINGENS BUDGET 101 690 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

103 850 000

TILLÄGGSSATSNING (RÄTTSVÅRDEN) 1 164 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI) 500 000

25.30.01 Åklagarväsendets omkostnader

REGERINGENS BUDGET 45 761 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

48 929 000

TILLÄGGSSATSNING (RÄTTSVÅRDEN)

2 168 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI) 1 000 000

26.10.01 Polisens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 746 518 000

VÅR SKUGGBUDGET 751 518 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)

5 000 000

28.10.01 Skatteförvaltningens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 402 270 000

VÅR SKUGGBUDGET 407 270 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)

5 000 000

28.10.02 Tullens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 167 058 000

VÅR SKUGGBUDGET 172 058 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)

5 000 000

HUVUDTITEL 26

INRIKESMINISTERIET

FLYKTINGKVOTEN SKA HÖJAS

Enligt UNHCR tvingas idag 44 400 människor fly sitt hem varje dag och antalet flyktingar uppgår till 68,5 miljoner. Av flyktingarna är cirka hälften barn och många av dem tvingas bo största delen av sin barndom i läger i omänskliga förhållanden som är särskilt olämpliga för barn att växa upp i. De största mottagarländerna av flyktingar år 2018 är Turkiet (3,5 miljoner), Pakistan (1,4 miljoner), Uganda (1,4 miljoner), Iran (1 miljon) och Libanon (1 miljon). Av alla världens flyktingar befinner sig 85 procent i fattiga länder.

Flyktingpolitiken ska bygga på humanitet och på skydd av mänskliga rättigheter. Ingen ska tvingas leva i otrygghet och misär. En höjning av flyktingkvoten är ett bra sätt att planerat hjälpa människor som har det svårt. Vi vill se en ordentlig och stegvis höjning av flyktingkvoten på sikt. Därför föreslår Svenska riksdagsgruppen en höjning av flyktingkvoten år 2019 från 750 till 2500. Fortfarande skulle vårt ansvar för skyddet av världens flyktingar vara litet i jämförelse med många andra länder.

Se även Arbets- och näringsministeriets moment 32.70.30.

26.40.21 Mottagande av flyktingar och asylsökande

REGERINGENS BUDGET 127 601 000

VÅR SKUGGBUDGET 130 801 000

TILLÄGGSATSNING 3 200 000

HUVUDTITEL 27

FÖRSVARSMINISTERIET

DEN FRIVILLIGA FÖRSVAR- UTBILDNINGEN BÖR TRYGGAS

Finland har en försvarsmaktsreform nyligen genomförts, i syfte att skapa en mindre och mer effektiv försvarsmakt. Eftersom den krigstida reserv som kallas in till försvarsmaktens reservövningar nu har blivit avsevärt mindre, blir verksamhet som försvarsutbildningsföreningen (MPK) och dess medlemmar bedriver allt viktigare. MPK:s verksamhet bygger på medborgarnas vilja att lägga sin fritid på att utbilda och utveckla försvarskunskaperna i Finland, något som ska uppmuntras, inte hämmas. Dessutom möjliggör den en större beredskap och en högre kunskapsnivå till ett förhållandevis lågt pris. Frivilligverksamhet som tjänar ett allmänbildande syfte och stöder den offentliga verksamheten bör stödjas. Den frivilliga försvarsutbildningen sköts i Finland framför allt av MPK och dess medlems-

organisationer. År 2017 deltog frivilliga medborgare 52 000 gånger i MPK:s kurser. Det sammanlagda antalet utbildningsdygn var 88 000. Den frivilliga försvarsverksamhetens finansiering från statsmak- tens sida har inte varit på en stabil nivå de senaste åren. Vi i Svenska riksdagsgruppen vill inte att den frivilliga försvarsverksamheten försvagas eller har svårt att kunna planera sin verksamhet på grund av att anslaget varierar.

27.10.50 Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet

REGERINGENS BUDGET 2 052 000
VÅR SKUGGBUDGET 2 452 000

TILLÄGGSSATSNING 400 000

HUVUDTITEL 28

FINANSMINISTERIET

MINDRE ANSLAG TILL PLANERINGEN AV VÅRDREFORMEN

Sipiläs regerings största projekt har varit att genomföra en social- och hälsovårdsreform i landet. Målsättningarna om att minska hälsoskillnaderna hos finlänarna, att förbättra jämlikheten och tillgängligheten i vården samt att dämpa på kostnadsökningen är i sig goda. Regeringen har ändå valt att genomföra reformen genom att skapa en ny förvaltningsnivå, landskap, och samtidigt införa valfrihet i ytterst snabb takt. Sakkunniga på olika områden har dock varit ense om att målsättningarna inte kommer att uppnås, varken vad gäller kostnaderna eller tillgången till vård.

Svenska riksdagsgruppen stöder inte regerin- gens modell till social- och hälsovårdsreform. I budgeten för år 2019 satsar regeringen 211 mil- joner euro på beredningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsrefor- men. Satsningar på bl.a. digital utveckling är moti- verade oberoende av reformen. Däremot godkänner vi inte satsningar som går åt till att förverkliga en reform som vi bedömer att inte når de uppställda målen.

28.70.05 Stöd och handledning i samband med bered- ningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen

REGERINGENS BUDGET 211 015 000
VÅR SKUGGBUDGET 66 015 000

INBESPARING 145 000 000

HÖJD AVRÄKNING TILL ÅLAND

En höjning av avräkningsgrunden har varit uppe till diskussion vid flera tillfällen tidigare. I mars 2016 inleddes en process baserad på politiska över- läggningar mellan Ålands landskapsregering och

rikets regering om att höja grunden för avräkningen till Åland. Det klarlades att regeringen inför behan- dlingen av statens budget för 2017 avsåg bereda ett beslut om höjning av avräkningsgrunden från 0,45 % till 0,48 %. Denna justering har dock inte funnits med i statsbudgeterna för varken 2017, 2018 eller 2019.

Trots att regeringen inte tog upp höjningen i stats- budgeten för 2019 finns det starka befogade grunder som motiverar en höjning av de statsmedel som överförs till landskapet. Utöver de förändringarna som skett i statsboks slutets grunder som konsekvens av bolagiseringar av statliga verksamheter, som därmed påverkar avräkningen till Åland, bör det till exempel stå klart att en större befolkning medför högre utgifter för att upprätthålla den offentliga servicen. Under den tid självstyrelselagen har varit i kraft har befolkningsandelen ökat och uppgick vid årsskiftet 2017-2018 till närmare 0,53 procent, från att ha utgjort bara 0,48 procent då systemet trädde i kraft. En höjning av avräkningsgrunden från 0,45 till 0,48 procent skulle motsvara cirka 15 000 000 euro. Ålands särskilda position som självstyrande område och demilitariserat område måste respekteras inte bara i ord utan även i handling.

28.80.30 Avräkning till Åland

REGERINGENS BUDGET 242 640 000
VÅR SKUGGBUDGET 257 640 000

TILLÄGGSSATSNING 15 000 000

BÄTTRE VÅRD FÖR MINNESSJUKA

Minnessjukdomar är en folksjukdom på samma sätt som hjärt- och kärlsjukdomar. Varje år insjuknar ca 14 500 personer av minnessjukdomar. Inom vården av minnessjuka är möjligheterna att försäkra ett värdigt liv ytterst begränsade, delvis pga. personalbrist. Utmaningarna gäller både den tid personerna bor hemma och den tid de bor på an- stalt.

Finland behöver mera målinriktade åtgärder för att utveckla arbetet för minnessjuka. Kommunerna har den bästa kunskapen inom åldringsvården. Med extra resursering kan kommunerna utveckla vården av minnessjuka.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen

REGERINGENS BUDGET 8 490 577 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT) 8 526 477 000

TILLÄGGSSATSNING 10 000 000

FLER SKOLKURATORER, SKOLPSYKOLOGER OCH HÄLSOVÅRDARE

Vi vill att våra barn och unga ska må så bra som möjligt. I dagens läge har det i många fall visat sig vara svårt för elever i den grundläggande utbildningen och studerande på andra stadiet att inom rimlig tid få mottagningstid till en skolkurator, skolpsykolog eller ibland även hälsovårdare. Antalet elever och studerande som skolkuratorerna och skolpsykologerna per person ansvarar för är väldigt stora. Vi vill att tillgången ska bli bättre för våra barn och unga. Att ha fungerande lågtröskelverksamhet där barnen finns, det vill säga i skolan, och att resurserna är tillräckliga är centralt för att våra barn och unga ska ha förutsättningarna att må bättre och i tid får den vård de behöver.

SFP:s 10 utbildningstester uppmärksammas tillgången till god elevvård och att mångsidigt stöd ska garanteras längs hela inlärningsstigen. Speciallärare, kuratorer och psykologer ska finnas tillhanda redan i småbarnspedagogiken. Alla barn ska ha rätt till en trygg och trivsamt skola utan mobbning.

Vårt lands framtid hänger på att vi ger kommande generationer bästa möjliga förutsättningar inför framtiden. Där är den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet i nyckelposition. För att barn och unga ska kunna genomföra den grundläggande och andra stadiets utbildning framgångsrikt måste de må bra. För fungerande förebyggande åtgärder krävs nya åtgärder och tilläggsfinansiering. Det ska vara lätt att uppsöka kuratorn eller psykologen i de miljöer där barnen och de unga rör sig. Det behövs också fler psykiatriskt kunniga sjukskötare i skolorna. Därför anser vi att man borde lägga till 20 miljoner euro till anslaget för statsandel till kommunerna för ordnande av basservice och uttryckligen till finansieringen för tillgången till skolkuratorer, -psykologer, hälsovårdare och sjukskötare.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservice

REGERINGENS BUDGET 8 490 577 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 526 477 000

TILLÄGGSSATSNING 20 000 000

SATSNINGAR PÅ MENTAL HÄLSA

Psykiska problem förorsakar mänskligt lidande och årligen miljardkostnader åt samhället. Tyvärr har den mentala hälsan blivit i skymundan i vårdreformen. Därför vill vi göra mental hälsa till en nationell politisk prioritet. Vi behöver ett långsiktigt nationellt program för mental hälsa men också omedelbara satsningar på förebyggande åtgärder, tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare. Vi bör fästa uppmärksamhet vid mental hälsa redan vid ett tidigt skede. Mera kunskande

behövs bland annat i familjerådgivningen, skolorna och bashälsovården för att stöda mental hälsa och identifiera risker. Finland behöver lågtröskelmottagningar vid våra hälsostationer. I arbetet för mental hälsa är även möjligheten att använda sitt eget modersmål ytterst viktig.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservice

REGERINGENS BUDGET 8 490 577 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 526 477 000

TILLÄGGSSATSNING 30 000 000

GRUNDANDET AV VÅLDTÄKTSKRISCENTER

Enligt Istanbulkonventionens 25:e artikel ska Finland grunda stödcentrum för brottsoffer som utsatts för våldtäkt eller annat sexuellt våld. För tillfället finns endast två våldtäktskriscenter i Finland. Enligt experter finns det behov av åtminstone tre nya våldtäktskriscenter i Finland. Ett så kallat lågtröskelkriscentrum kostar cirka 300 000 euro om året.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservice

REGERINGENS BUDGET 8 490 577 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 526 477 000

TILLÄGGSSATSNING 900 000

EFFEKTIVERING VIA FRIVILLIGA KOMMUNSAMMANSLAGNINGAR

Vår vision är starka primärkommuner också i fortsättningen. På det sättet kan man trygga närservice och lokal demokrati. I vår modell ska kommunerna även i framtiden kunna ha ansvar för exempelvis äldreomsorgen. För att detta ska lyckas behöver vi nya, effektiva arbetssätt i kommunerna som komplement till en vårdreform.

Finland har i dag drygt 300 kommuner. Antalet har minskat med ungefär en fjärdedel sedan 2007 till följd av medvetna åtgärder från statsmakten. Vi vill ha kommuner med tydliga och viktiga uppgifter. Via frivilliga kommunsammanslagningar och omorganiseringar kan kommunerna effektivisera sin verksamhet och utveckla den kommunala servicen. Vi vill ha starka primärkommuner som har resurser att koncentrera sig på sin kärnverksamhet – en god närservice åt finländarna.

För att trygga ett starkt kommunfält också i framtiden vill vi öka på det statliga stödet för kommunreformer. Genom frivilliga kommunsammanslagningar och genom att samtidigt minska kommunernas uppgifter och effektivisera administrationen anser vi att man kan göra inbesparingar i kommunernas statsandelar.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen

REGERINGENS BUDGET 8 490 577 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 526 477 000

INBESPARING 50 000 000

28.90.31 Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar

REGERINGENS BUDGET 4 090 000
VÅR SKUGGBUDGET 29 090 000

TILLÄGGSSATSNING 25 000 000

SLOPAD SKATTEÅTERBÄRING FÖR ENERGIINTENSIVA FÖRETAG

Skatteåterbäringen till energiintensiva företag som avses i 8 a § i lagen om accis på elström och vissa bränslen är 230 000 000 euro för år 2019. Sysselsättningen och näringslivet stöds idag med dessa energiskattestöd. Det är tänkt att allmänna energiskattestöd ska främja konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor.

Ett slopat anslag för skatteåterbäring till energiintensiva företag är ändå motiverat i kombination med Svenska riksdagsgruppens budgetmotion om att sänka elskatten för den lägre skattesatsen för el inom industri och växthus samt lägre skattesats för el i datorhallar, moment 11.08.07.

I stället för att rikta vissa stöd från två olika moment i budgeten förtydligas stödpolitiken genom att allt regleras från ett enda moment. Vi ser det som en ändamålsenlig och tydlig linjeändring att minska på skatteåterbäringarna och i stället från början laborera med lägre skattesatser.

Genom att slopa skatteåterbäringen och i gengäld gå in för en riktad sänkning av energiskattesatsen försvinner också de skatteåterbäringar som nu ges för fossila bränslen. Detta främjar de miljö- och energipolitiska målen.

28.91.41 Energiskattestöd

REGERINGENS BUDGET 285 000 000
VÅR SKUGGBUDGET 55 000 000

INBESPARING 230 000 000

HUVUDTITEL 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

ÖKAT ANSLAG TILL FOLKTINGET

Svenska Finlands folkting är ett samarbetsorgan som fungerar över de politiska gränserna för den svenskspråkiga befolkningen i Finland. Alla riksdagspartier med svenskspråkig verksamhet deltar i arbetet. Med tanke på de viktiga uppgifter som Folktinget utför, är det nödvändigt att statsanslaget höjs. Folktingets lagstadgade uppgift är att stödja och stärka det svenska språkets ställning och kulturen på svenska, att bevaka och främja den svenskspråkiga befolkningens rättigheter samt att ge information om det svenska i Finland. De aktuella reformerna med vård- och regionförvaltningsreformen i spetsen har märkbart ökat Folktingets arbetsbörda.

29.01.50 Vissa understöd

REGERINGENS BUDGET 1 337 000
VÅR SKUGGBUDGET 1 437 000

TILLÄGGSSATSNING 100 000

SATSNING PÅ JÄMLIK GRUNDSKOLA

Finlands skola är än så länge bland de bästa i världen och därför ska vi satsa på den. En avgiftsfri skola är den bästa garanten för ett jämlikt och jämställt Finland. En bred allmänbildning, mångsidiga språkkunskaper och sociala färdigheter är viktiga för medborgarnas och landets framgång. Under recessionen på 1990-talet förstod man att skona kunskapssatsningarna från nedskärningarna och det var klokt, det borde vi hålla i minnet också nu.

Genom att satsa på jämlikhet i den allmänbildande utbildningen satsar man på barnens välmående och färdigheter. Den allmänbildande utbildningen ska vara en av symbolerna för utbildning och kunnande i Finland. Styrkan och mervärdet i den finländska skolan har varit att den skapar jämlika förutsättningar för alla barn att klara sig oberoende av bakgrund. Pisaundersökningen som gjordes år 2015 blottar oroväckande trender som växer sig allt starkare.

Skillnaderna mellan skolorna är ändå fortfarande små i Finland. En liten skillnad finns mellan de skolor som klarar sig bäst och de som klarar sig sämst. Däremot ser vi nu en större skillnad mellan regionerna, sämst klarar sig västra och östra Finland. I Finland får hemmets socioekonomiska ställning en allt större betydelse för skolframgången. Det här gäller för såväl naturvetenskaper och matematik som för läskunnighet. Det genomsnittliga resultatet i läskunnighet har sjunkit mest i skolor där det finns många elever som kommer från hem med lägre socioekonomisk ställning.

Fortsätter utvecklingen som hittills växer skillnaderna mellan barnen och deras skolframgång i

de olika socioekonomiska grupperna. Utbildning, arbetslöshet och social tillhörighet går i arv. För att alla barn ska ges de bästa förutsättningarna att klara sig måste vi göra satsningar på att öka jämlikheten inom utbildningen. Grunden för barns jämlika förutsättningar skapas redan inom småbarnspedagogiken. Forskningen visar att en småbarnspedagogik av god kvalitet har långtgående positiva effekter på barns inlärning och sociala färdigheter ända upp i tonåren. I internationell jämförelse, och särskilt nordisk jämförelse, är deltagandet i småbarnspedagogiken exceptionellt lågt i Finland och OECD har flera gånger uppmanat Finland att skrida till åtgärder för att höja deltagandet i småbarnspedagogiken.

Medlen för att förbättra jämlikheten i den allmänbildande utbildningen borde således kunna användas för att även stöda jämlikheten inom småbarnspedagogiken. I Svenska folkpartiets 10 utbildningstester som godkänts i augusti 2018 framhävs att skolan ska trygga jämlika förutsättningar för alla barn. Skolan ska stöda och uppmuntra eleven, men också erbjuda större utmaningar och möjligheter till mera krävande uppgifter vid behov. Principen om när daghem och närskola bör främjas. Gruppstorleken ska alltid beakta gruppens sammansättning, så att alla barns rätt till inlärning tryggas.

29.10.30 Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning

REGERINGENS BUDGET 703 585 000

VÅR SKUGGBUDGET 735 585 000

TILLÄGGSSATSNING 32 000 000

TRYGGA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR DET FRIA BILDNINGSGRUPPENS ARBETET

Fritt bildningsarbete är en viktig del av det livslånga lärandet och behövs mer än någonsin. Den fria bildningen är central för möjligheten till fortbildning och kompetensutveckling. Därför lyfts det fria bildningsarbetet fram som en av SFP:s 10 utbildningstester.

I Finland finns det 340 olika instanser som erbjuder fri bildning och var femte finländare deltar varje år i den fria bildningens verksamhet som ordnas runt om i landet. Fria bildningen arrangeras i fem olika institutionsformer: medborgarinstitut, folkhögskolor, sommaruniversitet, studiecentraler och idrottsinstitut.

Den fria bildningen är öppen för alla, förmånlig och lättillgänglig. Den har varit speciellt avgörande för integreringen av invandrare. Det är främst via fria bildningens institutioner som invandrare haft möjlighet att lära sig Finlands nationalspråk.

29.10.31 Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete

REGERINGENS BUDGET 155 230 000

VÅR SKUGGBUDGET 157 230 000

TILLÄGGSSATSNING 2 000 000

TRYGGA KVINNOORGANISATIONERNAS VERKSAMHET

Då attityderna ute i världen gentemot jämställdhet hårdnar, måste vi i Finland försäkra oss om att kvinnoorganisationernas verksamhet inte upphör. Vi måste trygga medborgarorganisationernas resurser för att arbeta för kvinnors rättigheter och för jämställdhet.

Kvinnoorganisationernas statsbidrag har varit väldigt lågt i jämförelse med andra paraplyorganisationer för medborgarorganisationer. Samtidigt har den redan från tidigare knappa finansieringen strypts. Statsbidraget baserar sig på lag om statsbidrag för särskilda kvinnoorganisationer (663/2007). Fastän en betydande del av arbetet inom kvinnoorganisationerna är frivilligarbete och att man inom organisationerna är vana att rulla på små budgeter så påverkar budgetens småskalighet jämställdhetsarbetet, arbetets process och hur långt arbetet når. På grund av den knappa budgeten är det inte möjligt för Kvinnoorganisationerna att vara verksamma på ett önskvärt sätt tex vad beträffar påverkningsarbetet och kommunikation, både nationellt och internationellt. Kvinnoorganisationernas statsbidrag bör höjas permanent.

Kvinnoorganisationerna är uppskattade aktörer och experter beträffande jämställdhet. Internationellt profilerar Finland sig starkt som företrädare vad gäller jämställdhet och främjande av kvinnors position. Kvinnors rättigheter och sexual- och reproduktionsrättigheter är temen av hög prioritet på Finlands utrikespolitiska agenda. Internationellt kan man dock notera att Finland har tappat sin position som ett slags modellland för jämställdhet. Kvinnors rättigheter främjas starkt och bland annat i de övriga nordiska länderna, Frankrike, Storbritannien och Kanada används dessa temen för att profilera sig på världskartan.

Därför föreslår vi en höjning på 450 000 euro till tre nationella kvinnoorganisationer: Naisjärjestöjen Keskusliitto – Kvinnoorganisationernas Centralförbund ry, NYTKIS ry och Monika-Naiset liitto ry.

29.10.51 Statsunderstöd för organisationer

REGERINGENS BUDGET 7 313 000

VÅR SKUGGBUDGET 7 763 000

TILLÄGGSSATSNING 450 000

TRYGGA NÄRUNDERVISNINGEN I YRKESKOLORNA

Vi anser att regeringens nedskärningar på 190 miljoner euro i yrkesutbildningen har försämrat kvaliteten i undervisningen avsevärt. Svenska Folkpartiet lyfter fram i sina 10 utbildningstester alla studerandes rätt till tillräcklig närundervisning i yrkes- och gymnasieutbildningen. Nedskärningar leder dessutom till ojämlikhet mellan olika regioner och deras invånare. Det finns en uppenbar risk att utbildningsutbudet i många regioner kommer att bli klart sämre.

Vi är särskilt bekymrade över att regeringen har verkställt den kraftiga nedskärningen i yrkesutbildningen utan att ha en genomtänkt plan på hur nedskärningen genomförs. För att den regionala tillgängligheten och närundervisningen ska kunna tryggas och för att yrkeskunniga personer även i framtiden mångsidigt ska kunna utbildas föreslår vi ett tilläggsanslag på 20 miljoner euro för yrkesutbildningen.

29.20.30 Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader

REGERINGENS BUDGET 803 251 000

VÅR SKUGGBUDGET 823 251 000

TILLÄGGSSATSNING 20 000 000

UNIVERSITETENS OCH YRKES- HÖGSKOLORNAS FINANSIERING BÖR TRYGGAS

Hög kompetens, utbildning och bildning har utgjort grunden för Finlands framgång under hela vår självständighet. Utbildningen är även en absolut nyckelfaktor för Finlands fortsatta framgång. Vi måste satsa på kunnskap och utbildning så att vi kan vara internationellt framgångsrika och bevara vår konkurrenskraft. Finland ska vara ledande i kompetens, utbildning och forskning. Höglklassig och avgiftsfri utbildning är den viktigaste förutsättningen för att alla medborgare oberoende bakgrund har lika möjligheter till framgång i livet.

Innan föregående riksdagsval lovade de nuvarande regeringspartierna att inte skära i utbildningen. Sipiläs regering har emellertid kraftigt skurit i högskoleutbildningen och forskningen. Universitetsindexet och yrkeshögskoleindexet har dessutom frusits fram till år 2019.

Svenska riksdagsgruppen godkänner inte de nedskärningar som regeringen har gjort.

29.40.50 Statlig finansiering av universitetens verksamhet

REGERINGENS BUDGET 1 750 513 000

VÅR SKUGGBUDGET 1 818 813 000

TILLÄGGSSATSNING 68 300 000

29.40.52 Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet

REGERINGENS BUDGET 0

VÅR SKUGGBUDGET 31 700 000

TILLÄGGSSATSNING 31 700 000

29.40.55 Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet

REGERINGENS BUDGET 826 464 000

VÅR SKUGGBUDGET 858 464 000

TILLÄGGSSATSNING 32 000 000

HÖJNING AV STUDIESTÖDET

Studiestödet är studerandes grundtrygghet. Regeringen har skärt i högskolestuderandes studiepenning med cirka 25 procent. Ingen annan medborgargrupp har ställts inför lika stora nedskärningar i sin grundinkomst. Detta trots att regeringen innan senaste riksdagsvalet lovade att inte skära i studiestödet. Det illustrerar regeringens nonchalans gentemot studerande och utbildningen.

Det är inte acceptabelt att stävja statens skuldsättning genom att skuldsätta studerande. Studerandes jobb är att studera. De ska kunna leva utan att vara tvungna att lyfta lån. Jämlikhet inom utbildningen är något vi i Finland har varit stolta över. Det studiepenningssbetonade studiestödet har främjat ungas möjligheter att studera, oberoende av sin ekonomiska bakgrund. Tack vare studiestödet har fler som inte kommer från en familj med akademisk bakgrund kunnat söka sig till högskolestudier. Regeringens åtstramningspolitik har brutit ner dessa möjligheter. Vi godkänner inte studiestödsnedskärningarna och de värderingar som ligger bakom dem.

Vår modell utgår från att studiepenningen höjs, vilket minskar behovet av statsborgen för studielån.

29.70.52 Statsborgen för studielån

REGERINGENS BUDGET 59 200 000

VÅR SKUGGBUDGET 36 200 000

INBESPARING 23 000 000

29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg

REGERINGENS BUDGET 441 206 000

**VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
523 206 000**

TILLÄGGSSATSNING 68 000 000

STUDERANDES INKOMSTGRÄNSER BÖR HÖJAS MED 50 PROCENT

Medan regeringen har gjort kraftiga nedskärningar i studiestödet har den ändå inte höjt studiestödets inkomstgränser. Detta är paradoxalt, eftersom studerandes behov att arbeta vid sidan av studierna har ökat i och med nedskärningarna i studiestödet. Studiestödets inkomstgränser orsakar problem för många studerande, då många är tvungna att betala tillbaka stödmånader eller sluta arbeta. Arbetserfarenhet från studietiden utgör en viktig första kontakt med arbetslivet och inom många branscher är det även en förutsättning för att sysselsättas. Samtidigt tar byråkratin kring återbetalningen av studiestöden ett otal onödiga arbetstimmar. Svenska riksdagsgruppen föreslår därför att höja studiestödets inkomstgränser med 50 procent.

29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg

REGERINGENS BUDGET 441 206 000

**VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
523 206 000**

TILLÄGGSSATSNING 14 000 000

MERA RESURSER TILL UPPSÖKANDE UNGDOMSARBETE

Det är ett gemensamt ansvar att jobba för att de unga får bästa möjliga start i livet samt att samhället aktivt stöder dem som är i behov av särskilt stöd. För att lyckas med den målsättningen krävs resurser.

Alternativkostnaden, att inte hjälpa de unga till rätta, skapar på sikt betydligt högre kostnader. Utöver att det är en ekonomisk förlustaffär är det givetvis också en personlig tragedi när en ung människa slås ut. Varje ung människa måste garanteras en möjlighet att komma vidare i sitt liv, den uppsökande ungdomsverksamheten är ett verktyg för att så ska kunna ske.

29.91.51 Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete

REGERINGENS BUDGET 19 523 000

VÅR SKUGGBUDGET 29 523 000

TILLÄGGSSATSNING 10 000 000

HUVUDTITEL 30 JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET

LANDSBYGDSRÅDGIVNINGEN BÖR TRYGGAS

Åsikten med anslagen för landsbygdsfinansiering är att trygga rådgivning av hög kvalitet som är regionalt och innehållsmässigt täckande, vilket i sig skapar förutsättningar för jordbruksproduktion i hela landet. Genom landsbygdsrådgivningen vill man förbättra landsbygdsföretagares konkurrenskraft och kvaliteten på produkter och verksamhet, förbättra miljön bland annat genom uppgörande av odlingsplaner samt bredda mångsidigheten i landsbygdsnäringarna till att även omfatta t.ex. energiproduktion, landsbygdsturism och entreprenad. Landsbygdsföretagen blir allt större, vilket medför att jordbrukarens tid och kunskap blir en begränsande faktor för produktionen, och därmed ökar behovet av stöd och rådgivning. Landsbygdsrådgivningen har under de senaste åren satsat speciellt på företagsekonomi, företagsledning och att finna kostnadseffektiva metoder över hela produktionsprocessen. Det har varit nödvändigt med tanke på de nuvarande produktpriserna och den lönsamhetskris som jordbruket nu befinner sig i. Att låta rådgivningsorganisationernas statsbidrag ytterligare sjunka känns därför omotiverat.

Enligt statsrådets förslag till statsbudget för år 2019 kommer anslaget till landsbygdsrådgivningsorganisationer att skäras rejält, med cirka 35 procent. För föreningar och sammanslutningar som utför landsbygdsrådgivning innebär detta en ohållbar utveckling. I grund och botten är det

fråga om att trygga den inhemska livsmedelsproduktionen. Det råder stor enighet om att man ska satsa på inhemska livsmedelsproduktion, på ekologiskt producerade livsmedel och på närproducerad mat. Alla tänkbara åtgärder måste därför vidtas för att det målet ska uppnås. Till det hör också rådgivning. I en tid när landsbygdsföretagare är allt mer sysselsatta med pappersarbete i form av stödansökningar, tillstånd och rapportering är rådgivning för landsbygdsföretagare av allra största vikt för att klara av de allt ökande myndighetskraven. Då är det också skäligt att staten kommer emot genom att öka, istället för att minska, finansieringen för dylik rådgivning.

30.10.50 Statsbidrag för utvecklandet av landsbygdsnäringarna

REGERINGENS BUDGET 3 466 000

VÅR SKUGGBUDGET 5 466 000

TILLÄGGSSATSNING 2 000 000

4H-VERKSAMHETEN BÖR TRYGGAS

4H är en av Finlands största ungdomsorganisationer. 4H har verksamhet i hela landet med betoning på landsbygden. Verksamheten, som följer upp och svarar på utmaningarna i samhället, baserar sig till största delen på de frivilliga föreningsaktivas insatser. Syftet med organisationen är att erbjuda utbildnings- och utvecklingsverksamhet för unga, som till exempel praktikplatser. Det här är verksamhet som har stor inverkan på ungas framtida sysselsättning, speciellt på landsbygden där sysselsättningsgraden ofta är lite lägre än på andra håll i landet.

Understödet för 4H har minskat under flera år. Verksamheten har med tanke på dess omfattning och effektivitet varit viktig. Därför kan vi inte godkänna de fortsatta minskningarna i stödet.

30.10.55 Statsbidrag för 4H-verksamhet

REGERINGENS BUDGET 3 305 000

VÅR SKUGGBUDGET 3 905 000

TILLÄGGSSATSNING 600 000

TRYGGA YRKESFISKARNAS VERKSAMHETS- FÖRUTSÄTTNINGAR

Finlands EU-medlemskap, en ökad internationell konkurrens samt vissa nationella faktorer har under de senaste åren kraftigt förändrat fiskerinäringens verksamhetsförutsättningar i vårt land. Näringens utveckling har till många delar varit negativ även om man kunnat notera ett allt större intresse för fiskprodukter på marknaden. Konsumenternas tillgång till inhemska fisk har dock speciellt under den senaste tiden försämrats. Fiskerinäringen står därför inför stora utmaningar.

För att bibehålla arbetsplatserna inom fiskeri-

näringen i våra kustbygder och i insjöområdet samt för att också i framtiden kunna erbjuda konsumenterna inhemska fiskprodukter måste näringen kontinuerligt utvecklas av fiskets organisationer och våra myndigheter. Finlands Yrkesfiskarförbund har som yrkesfiskarnas organisation därmed en central position. Yrkesfiskarförbundet måste i denna situation tilldelas extra resurser för att effektivisera utvecklandet av näringen och informationsspridningen till fiskeriföretagarna, för att förmedla information till fiskeriföretagarna, för att långsiktigt utveckla företagsverksamheten och företagsstrukturen inom näringen samt för att öka samarbetet mellan fiskeriföretagarna med mera. Finlands Yrkesfiskarförbund finansierar sin verksamhet med medlemsavgifter från fiskarkåren. Eftersom fiskarkåren en längre tid minskat har finansieringen försvårats. Finlands Yrkesfiskarförbund används regelbundet som sakkunniginstans av myndigheterna och innehar en central roll i utvecklandet av fiskerinäringen i Finland.

30.40.51 Främjande av fiskerihushållningen

REGERINGENS BUDGET 10 286 000

VÅR SKUGGBUDGET 10 386 000

TILLÄGGSSATSNING 100 000

REDUCERINGSFISKET BÖR TRYGGAS

Det största hotet mot Östersjön är övergödningen, som påverkar vattenkvaliteten, ekosystemens funktion samt vattendragens friluftsanvändning. Vattendragens fiskbestånd har ändrats så att mörtfisk och braxen har märkbart ökat, vilket försvårar fiskandet av andra arter och minskar fritidsanvändningen av våra vattendrag.

Reduceringsfiskets syfte är att på ett hållbart sätt fiska underutnyttjad fisk och med den ta bort fosfor och kväve från eutrofierade vattenområden. Finland har i och med HELCOM:s aktionsplan (BSAP) för Östersjön förbundit sig till att reducera fosforutsläppen i Östersjön. Genom reduceringsfisket skulle en del av detta mål kunna uppfyllas. I jämförelse med många andra vattendragsinvesteringar så är reduceringsfiske en mycket kostnadseffektiv åtgärd.

Utvecklandet av reduceringsfisket och säkerställandet av en oavbruten finansiering är nödvändiga för att kunna genomföra systemet effektivt. Yrkesfiskarna måste garanteras en tillräcklig finansiering, så att de kan planera sitt fiske och utföra de nödvändiga investeringarna. Det långsiktiga målet är att stabilisera marknadspriset för mindre värdefull fisk så att fiskandet av dessa arter sker kontinuerligt.

30.40.62 Främjande av fiskerihushållningen

REGERINGENS BUDGET 20 476 000

VÅR SKUGGBUDGET 20 576 000

TILLÄGGSSATSNING 100 000

HUVUDTITEL 31 KOMMUNIKATIONS- MINISTERIET

SENARELÄGGNING AV VÄG- PROJEKTET KIRRI-TIKKAKOSKI

För människors och företags rörlighet och möjlighet att verka behövs fungerande trafikleder vars tillstånd upprätthålls. Under anslaget för bastrafikledshållning hör bland annat skötsel, användning och reparation av trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen.

I ett stort land kan det ibland vara utmanande att klara av att sköta alla uppgifter som går under momentet bastrafikledshållning. Vi anser att det behövs långsiktig ekonomisk planering. I ekonomiskt mer utmanande tider ska fokus ligga på att upprätthålla redan existerande bastrafikleder och annan samhällsservice framom att bygga upp konkurrerande förbindelser som gör att resurserna sprids ut på flera leder som ändå kopplar samma start- och slutord. Därför vill vi minska anslaget för bastrafikledshållningen med 25 000 000 euro och senarelägga vägarbetet Kirri-Tikkakoski.

31.10.77 Utveckling av trafikledsnätet

REGERINGENS BUDGET 298 150 000

VÅR SKUGGBUDGET 273 150 000

INBESPARING 25 000 000

MED ELBILAR MOT UTSLÄPP

Utsläppen inom trafiken utgör cirka en femtedel av Finlands alla växthusgasutsläpp och ungefär 40 procent av utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn. Cirka 90 procent av den inhemska trafikens alla utsläpp uppstår i vägtrafiken. Att minska på trafikens utsläpp har en central betydelse för att vi ska uppnå utsläppsminskningarna i ansvarsfördelningssektorn. Enligt den nationella energi- och klimatstrategin är vårt mål att minska utsläppen från trafiken med ungefär hälften fram till 2030 jämfört med läget 2005.

Cirka 60 procent av den inhemska vägtrafikens utsläpp förorsakas av personbilstrafiken. En central åtgärd för att minska på trafikens utsläpp är att förnya bilbeståndet med utsläppssnåla alternativ. Finland har som målsättning att vi år 2030 har minst 250 000 eldrivna bilar (helt eldrivna bilar, vätedrivna bilar och laddbara hybrider) och minst

50 000 gasdrivna bilar. Utan nya åtgärder räknar man dock med att antalet eldrivna bilar år 2030 kommer att vara 120 000 stycken och antalet gasdrivna bilar 13 000 stycken.

Ett hinder för att skaffa eldrivna bilar är att de har högre anskaffningskostnader än bensindrivna bilar. Även om det hela tiden registreras flera helt eldrivna bilar är det klart att vi inte kommer att uppnå det ovannämnda målet utan politiska åtgärder. Genom att stöda anskaffningen av helt el-, väte- och gasdrivna bilar kan vi främja utsläppssnål trafik och därför föreslår vi ett anskaffningsstöd för dessa. Stödet skulle riktas till såväl privatpersoner som företag. Ungefär en femtedel av de nya bilarna som säljs är tjänstebilar och deras omsättning är snabb. Ifall tjänstebilarna skulle ersättas med utsläppssnåla alternativ skulle det inom loppet av några år finnas en märkbar andel använda utsläppssnåla bilar tillgängliga för konsumenterna.

31.20.42 Stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar

REGERINGENS BUDGET 6 000 000

VÅR SKUGGBUDGET 24 000 000

TILLÄGGSSATSNING 18 000 000

HUVUDTITEL 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET

VIEXPOS VERKSAMHET BÖR TRYGGAS

Vår ekonomi är beroende av de små och medelstora företagens framgång och av deras möjligheter till att sysselsätta. Vi vet att de nya arbetsplatserna föds i de små och medelstora företagen. Österbotten är ett av de områden i vårt land där exporten är stor, där det finns stark företaganda och traditioner för framgångsrikt entreprenörskap. Alla små och medelstora företag i landskapet vinner när vi tryggar verksamheten för Österbottens och mellersta Österbottens exportfrämjande andelslag Viexpo.

I andra delar av landet är det Finpro som ansvarar för denna verksamhet, men Viexpo har unik kompetens i Österbotten. Detta verkar glömmas bort då statens pengar delas ut som stöd för sammanslutningar som främjar utrikeshandel, näringspolitik och internationalisering av företag. Vi vill trygga Viexpos viktiga verksamhet.

32.01.40 Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap

REGERINGENS BUDGET 4 251 000

VÅR SKUGGBUDGET 4 401 000

TILLÄGGSSATSNING 150 000

FINANSIERING AV FORSKNING, UTVECKLING OCH INNOVATIONER MÅSTE TRYGGAS

Enligt SFP:s utbildningstester vill vi att den offentliga och privata finansieringen av forskning, utveckling och innovationer år 2025 ska utgöra fyra procent av Finlands bruttonationalprodukt. Finansieringen för alla utbildningsstadium och grundforskningen ska vara långsiktig och förutsägbar. Det behövs en tillräcklig grundfinansiering i stället för flera olika kortsiktiga projekt. Vi vill att stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet görs via oberoende instanser så som Business Finland.

Vi vill att det skapas förutsättningar för utveckling av produkter med ett högt förädlingsvärde. Finland kan inte konkurrera globalt i kvantitet, vi kan endast vinna i kvalitet. Samhällsutvecklingen formar efterfrågan på marknaden och därför behövs förbättrat samarbete mellan näringslivet, utbildningen och forskningen. Det skapar förutsättningarna för nya innovationer att växa fram. Därför anser vi att man inte kan pruta på finansieringen av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

32.20.40 Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 275 500 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

310 500 000

TILLÄGGSSATSNING 25 000 000

ÖSTERSJÖNS FRAMTID SKA TRYGGAS

Finland behöver en trovärdig klimatpolitik. Finland bör agera tydligt på de internationella arenorna och kräva att de klimatavtal som ingåtts också efterlevs. Vi är skyldiga kommande generationer en hållbar miljö.

Regeringens budgetförslag innehåller en 15 miljoners tilläggssatsning på Östersjön och vatten-skyddet. Det är bra att man reagerar på den kraftiga algbloomingen som förekommer under sommaren i Östersjön och Finska viken, men det behövs ännu starkare åtgärder på bred front.

Svenska riksdagsgruppen föreslår ett tilläggsanslag på 10 miljoner euro för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som är riktade mot insatser för att upprätta vattenkvaliteten i Östersjön.

32.20.40 Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 275 500 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

310 500 000

TILLÄGGSSATSNING 10 000 000

FORSKNINGSANSLAG FÖR TRÄBYGGANDE

Främjande av träbyggande ingår i regeringsprogrammet och bioekonomi har varit ett av regeringens spetsprojekt. Träproduktsbranschen har en central roll i skogsindustrins råvaruhushållning. I och med att cirka 70 procent av träprodukterna används i byggande bör träprodukternas konkurrenskraft försäkras.

De största hindren för träbyggande är för tillfället brandregler och avsaknaden av gemensamma standarder. För att korrigera detta vill vi starta ett forskningsprojekt vars syfte är att se över brandbestämmelserna.

32.20.40 Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 275 500 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT) 310 500 000

TILLÄGGSSATSNING 1 000 000

EFFEKTIVARE ARBETSFÖRMEDLING

Finland behöver fler som arbetar och betalar skatter för att trygga välfärdssamhället. Det förutsätter bättre rehabilitering och fortbildning av dem som nu går arbetslösa. Den finländska arbetsmarknaden har länge lidit av en obalans mellan utbud och efterfrågan. Det har utbildats för stora årskurser inom vissa utbildningsområden medan antalet arbetsplatser har minskat inom industri och produktionssektorn. Utmaningen har legat i att hitta ett läge där arbetssökande och arbetsgivare finner varandra effektivare. En konkurrensutsättning av arbetskraftstjänsterna bör möjliggöras för att skapa effektivare tjänster. Vidareutbildning ska ligga i fokus för att öka den arbetssökandes attraktion på arbetsmarknaden. Det är uppenbart att dagens sysselsättningsåtgärder och vårt nuvarande sätt att sköta arbetsförmedlingen inte fungerar. För att lösa de strukturella problemen krävs en omfattande reform där arbetskraftstjänsternas konkurrensutsättning möjliggörs i högre grad. Det vill vi stöda, samtidigt som vi anser att det då är ändamålsenligt att minska på omkostnaderna för den offentliga arbetsförmedlingen.

32.30.01 Arbets- och näringshyrdernas omkostnader

REGERINGENS BUDGET 171 793 000
VÅR SKUGGBUDGET 146 793 000

INBESPARING 25 000 000

ÖKADE ANSLAG FÖR PRIVATA ARBETSFÖRMEDLINGAR

Finland behöver fler som arbetar och betalar skatter för att trygga välfärdssamhället. Det förutsätter bättre rehabilitering och fortbildning för dem som nu går arbetslösa. Att bolla långtidsarbetslösa mellan olika myndigheter gynnar inte sysselsättningen och måste upphöra. Konkreta sysselsättningsåtgärder måste införas. Sysselsättningstjänsterna och arbetsförmedlingen måste göras effektivare och mer resursorienterad. Vidareutbildning ska vara i fokus för att öka den arbetssökandes attraktion på arbetsmarknaden. Det bästa sättet att reformera sysselsättningstjänsterna är att ge ordentliga anslag åt försöket med de privata arbetsförmedlingstjänsterna så att tjänsterna på allvar kan tas i bruk.

32.30.51 Offentlig arbetskrafts- och företagsservice

REGERINGENS BUDGET 244 061 000
VÅR SKUGGBUDGET 259 061 000

TILLÄGGSSATSNING 15 000 000

SLOPA KOMPENSATIONSSTÖD FÖR UTSLÄPPSHANDELNS INDIREKTA KOSTNADER

Tidigare riktades auktioneringen av utsläppsrätter till finansieringen av Finlands utvecklings- och klimatarbete och det förfarandet fick positiv uppmärksamhet internationellt. Under denna regeringsperiod har utsläppshandelns intäkter riktats till den energiintensiva industrin. Detta trots att Statens ekonomiska forskningscentral VATT sågade Arbets- och näringsministeriets utkast på ändringar i lagen om utsläppshandeln. VATT hade även gjort en utredning kring de negativa effekterna av energiskattestöden överlag. Regeringen har i enlighet med regeringsprogrammet velat finansiera stödet med inkomster från auktioneringen av utsläppsrätter.

Momentet motiveras bland annat med att trygga den elintensiva exportindustrins konkurrenskraft. Det har dock bevisats att företagets konkurrenskraft inte är avhängiga av energiskattestöden samt att stöden står i strid med Finlands klimatmål.

Att regeringen flyttar inkomsterna från finansieringen av Finlands utvecklings- och klimatarbete gör att vårt internationella anseende lider eftersom vi istället väljer att stödja industrin som har den största energiförbrukningen. Finlandsbilden lider att vi, mindre än ett år efter att Parisavtalet godkännts, tog till åtgärder som inte gynnar vår klimatpolitik.

32.60.46 Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader

REGERINGENS BUDGET 30 000 000
VÅR SKUGGBUDGET 0

INBESPARING 30 000 000

EN HÖJNING AV FLYKTINGKVOTEN

Finlands flyktingkvot har år 2014 och 2015 legat på 1050 flyktingar per år och 750 för åren 2016-2018. För år 2019 föreslår regeringen en kvot på 750 flyktingar. Detta samtidigt som flyktingströmmarna inte varit lika stora sedan andra världskrigets slut. Idag tvingas en människa fly sitt hem varannan sekund och antalet flyktingar uppgår till 68,5 miljoner. Av flyktingarna är över hälften barn. De största mottagarländerna av flyktingar år 2018 är Turkiet (3,5 miljoner), Pakistan (1,4 miljoner), Uganda (1,4 miljoner), Iran (1 miljon) och Libanon (1 miljon). Av alla världens flyktingar befinner sig 85 procent i utvecklingsländer.

Finland är ett av världens rikaste och jämlikaste länder och vi behöver visa solidaritet med de som har det sämre. Det är vår tur att erbjuda andra det skydd som tidigare givits åt oss. Flyktingpolitiken ska bygga på humanitet och på skydd av mänskliga rättigheter. Ingen ska tvingas leva i otrygghet och misär. En ordentlig höjning av flyktingkvoten är ett bra sätt att långsiktigt hjälpa människor som har det svårt. Vi vill se en ordentlig och stegvis höjning av flyktingkvoten. Därför föreslår Svenska riksdagsgruppen en höjning av flyktingkvoten från 750 till 2500 flyktingar årligen.

För att en person som inte talar landets språk, inte är bekant med Finlands lagstiftning och normer och dessutom eventuellt har erfarenheter som är traumatiska ska hitta sin plats i samhället behövs fungerande integration. Därmed vill vi rikta tilläggsfinansiering till den statliga ersättningen för integrationsfrämjande verksamhet.

32.70.30 Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet

REGERINGENS BUDGET 222 073 000

VÅR SKUGGBUDGET 230 673 000

TILLÄGGSSATSNING 8 600 000

HUVUDTITEL 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

MAMMALÅDAN ÅT ASYLSÖKANDE

Kvinnor som beviljats asyl i Finland har rätt till moderskapsförpackningen, men de kvinnor som kommit till Finland men ännu väntar på beslut om asyl får ingen moderskapsförpackning. Det är självklart, att de som väntar på beslut har minst lika stort behov av all hjälp och allt stöd som de kan få med sitt nyfödda barn. Därför anser Svenska riksdagsgruppen att även denna grupp borde få moderskapsförpackningen.

Nyfödda barn hör till den mest oskyldiga gruppen som tvingas lida av de rådande orättvisorna. Den ökade mängden asylsökande kan också innebära

att väntetiden för ett asylbeslut kan bli lång. Moderskapsförpackningen skulle vara ett av de mest praktiska och konkreta sätt att hjälpa dessa barn och mammor. En grov uppskattning är att antalet spädbarn och barn som föds i Finland under väntetiden kan vara omkring 130 per år. Värdet på en moderskapsförpackning är cirka 300 euro. Detta betyder att med en relativt liten summa kan vi välja att hjälpa de mest utsatta och oskyldiga i den rådande katastrofen.

33.10.50 Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption

REGERINGENS BUDGET 11 500 000

VÅR SKUGGBUDGET 11 540 000

TILLÄGGSSATSNING: 40 000

HÖJT ENSAMFÖRSÖRJARTILLÄGG

Finland är barnfattigdomen en växande trend. Samtidigt som den allmänna inkomstnivån har stigit, har barnfamiljernas fattigdom ökat. Antalet barn som bor i mindre bemedlade familjer har nästan tredubblats på tjugo år. Barnfattigdom är vanligast i familjer med endast en försörjare. Ungefär 20 procent av alla familjer är ensamförsörjarefamiljer och en majoritet av dessa, 86 procent, har en moder som försörjare. Nuförtiden är 20 procent av ensamförsörjarefamiljer låginkomsttagare, i mitten på 1990-talet var andelen ungefär 10 procent. Som jämförelse kan noteras att i familjer med två försörjare hör omkring sju procent till låginkomsttagargruppen. Orsakerna till de låga inkomsterna hos ensamförsörjare är både arbetslöshet och nedskärningarna i inkomstöverföringarna.

Universella förmåner och service är grunden i bekämpningen av barnfamiljernas fattigdom. Indexfrysningen av de sociala förmånerna försvagar ytterligare levnadsnivån för familjer med de lägsta inkomsterna. Vi vill rikta 17 miljoner euro till att höja barnbidragets ensamförsörjartillägg, vilket sammantaget betyder att barnbidraget för denna grupp stiger med drygt 11 euro per månad.

33.10.51. Barnbidrag

REGERINGENS BUDGET 1 369 900 000

VÅR SKUGGBUDGET 1 386 900 000

TILLÄGGSSATSNING: 17 000 000

SLOPAD KOPPLING MELLAN BARNBIDRAG OCH UTKOMSTSTÖD

Ensamförsörjarefamiljerna hör till de barnfamiljer som har den allra svagaste ekonomiska situationen. Det ter sig orättvist att de ofta går miste om nyttan med barnbidragets ensamförsörjartillägg. Därför bör kopplingen mellan barnbidragets ensamförsörjartillägg och utkomststödet slopas. Utöver detta vill vi även att barnbidragets ensamförsörjartillägg ska höjas.

I dag påverkar ensamförsörjartillägget storleken

på utkomststødet. Dagens system for utkomstskydd leder till att kommunen tar det som staten ger. Utredningar visar att hushåll med en ensamförsörjande förälder är mer beroende av utkomststöd för sitt uppehälle än andra barnfamiljer. För att ensamförsörjarkommun som är i en speciellt utmanande ekonomisk situation ska ha nytta av en höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg måste kopplingen till utkomststødet slopas.

Eftersom ändringen i lagen om utkomststød medför tilläggsutgifter för kommunerna i form av en förhöjning av kostnaderna för utbetalda utkomststød bör kommunerna kompenseras genom en motsvarande höjning av statsandelarna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststødet. Vi vill göra denna förändring för att stöda en av de grupper som har det allra svårast i vårt samhälle, nämligen ensamförsörjarna.

33.10.57. Grundläggande utkomststød

REGERINGENS BUDGET 751 900 000

VÅR SKUGGBUDGET 779 900 000

TILLÄGGSSATSNING 28 000 000 EURO

HÖGRE SYSSELSÄTTNINGSGRAD SPARAR BIDRAG

Finlands sysselsättningsgrad bör höjas, för vi behöver flera människor i arbetslivet för att balansera statsekonomin och för att trygga vår välfärdsstats tjänster. Under den här valperioden har sysselsättningsgraden stigit till 72 procent. Riktningen är rätt, men vi ligger ännu efter de övriga nordiska länderna. Med en trovärdig reformpolitik måste man de närmaste åren lyfta Finlands sysselsättningsgrad till 75 procent. Detta i sig själv minskar markant på den inkomstrelaterade dagpenningens behov.

För att lyfta sysselsättningsgraden behöver enstaka arbetstagare stød speciellt i det skedet då arbetskarriären av olika orsaker bryts för en stund. Då behövs både rehabiliterande verksamhet samt vidareutbildning, men även ekonomiska morötter så att det alltid lönar sig att arbeta.

Vår arbetsmarknad har redan länge lidit av en mismatch, då vi har en hög arbetslöshetsgrad men samtidigt svårigheter med att fylla lediga tjänster. Våra långtidsarbetslösa bollas runt mellan olika myndigheter istället för att göra konkreta sysselsättningsåtgärder. Aktiva sysselsättningsåtgärder borde tas i Arbetskraftsbyrån direkt då någon blir arbetslös eller permitterad. Samtidigt borde de arbetssökande från statens håll uppmuntras till att själva vara aktiva. Därför borde det inkomstrelaterade arbetslöshetsstödet utvecklas mot ett mera sporrande håll genom att lyfta på dagpenningen och samtidigt förkorta stødets maxtid. I Danmark är erfarenheterna av en dylik mall goda. Undersökningar som gjorts i Finland påvisar, att största delen av dem som återsysselsätts får ett jobb antingen i början eller i slutet av den tid de lyfter dagpenning. Vi

tror att den föreslagna modellen skulle sporra till att återvända till arbetslivet snabbare.

33.20.50 Statsandel till förtjänstskyddet och alterneringssättningen inom arbetslöshetsförmånerna

REGERINGENS BUDGET 821 000 000

VÅR SKUGGBUDGET 861 000 000

INBESPARING 40 000 000

REHABILITERING FÖR BÄTTRE ARBETSHÄLSA

SFP efterlyser mer ambitiösa sysselsättningsmål. Målet bör vara en reformpolitik som höjer sysselsättningsgraden till minst 75 procent.

Ifall dessa målsättningar ska uppnås är det av största vikt att vi även satsar på arbetshälsan. Professor Guy Ahonen har i en rapport konstaterat att samhället förlorar miljardbelopp per år på grund av sjukpensioner, sjukfrånvaro, sjuknärvaro och arbetsolycksfall. Genom att satsa på välmående i arbetslivet och rehabilitering kan samhället spara miljarder samtidigt som individens livskvalitet höjs.

Att spara på rehabiliteringen får lätt dyra konsekvenser, sparplanerna riskerar också leda till uppsägning av personal vid de olika rehabiliteringsenheterna.

33.30.60 Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen

REGERINGENS BUDGET 2 425 800 000

VÅR SKUGGBUDGET 2 435 800 000

TILLÄGGSSATSNING: 10 000 000

FOLKPENSIONEN BEFRIAS FRÅN INDEXFRYSNING

Som särskild åtgärd som riktar sig till personer som inte berörs av garantipensionshöjningen, men som ändå lever på ytterst små pensionsinkomster, föreslår vi en höjning av folkpensionen. Höjningen motsvarar den uteblivna indexhöjningen på 1,1 procent. I praktiken betyder detta att folkpensionen undantas den indexfrysning som regeringen bestämt att ska gälla inkomstöverföringar och sociala förmåner 2019.

33.40.60 Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar

REGERINGENS BUDGET 3 563 400 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

3 650 400 000

TILLÄGGSSATSNING 76 000 000

HÖJD GARANTIPENSION

De pensionärer som lever på garantipension hör till de mest utsatta i vårt samhälle. Garantipensionen garanterar för tillfället en minimipension på 775,27 euro i månaden. I budgeten för 2019 föreslår regeringen att höja garantipensionen med ca 9 euro till i månaden. Svenska riksdagsgruppen anser att denna höjning inte räcker. Vi vill höja beloppet för garantipensionen ytterligare med 10 euro i månaden utöver den höjning som regeringen föreslår.

33.40.60 Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar

REGERINGENS BUDGET 3 563 400 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)

3 650 400 000

TILLÄGGSSATSNING 11 000 000

33.60.52 Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 19 550 000

VÅR SKUGGBUDGET 30 550 000

TILLÄGGSSATSNING 11 000 000

GRUNDANDET AV NYA SKYDDSHEM

Våld mot kvinnor är ett samhälleligt problem som har sociala, hälso och ekonomiska konsekvenser för både individen och samhället. Finland har ratificerat Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen. Syftet med den är att förebygga och utrota våld mot kvinnor, att skydda offer för våld samt att ställa våldsförövare till svars för sina gärningar. Konventionen blev för Finlands del bindande den 1 augusti 2015 och förbinder parterna till bekämpande och förebyggande arbete för våld mot kvinnor och våld i hemmet.

Våldet mot kvinnor anses vara en av de allvarligaste kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Finland. Uppfyllandet av konventionens huvudmål förutsätter omfattande, övergripande och samordnade tväradministrativa handlingsprogram. Ett av målen med konventionen är att garantera skyddshemsplatser för offer och en nationell, avgiftsfri telefon tjänst för våldsoffer som är öppen dygnet runt. Enligt konventionen borde det finnas en skyddshemsplats per 10 000 invånare. I dag finns det 23 producenter av skyddshemstjänster i Finland med sammanlagt 143 platser när det enligt rekommendationen borde finnas 500. För närvarande finns det inte plats för alla som behöver skydd och stöd.

Eftersom Finland har förbundit sig till Istanbulkonventionen krävs det att fler skyddshem och skyddshemsplatser grundas. Vi föreslår därför en tilläggsfinansiering för skyddshemsverksamheten på 11 miljoner euro. Det skulle innebära att 8 nya skyddshem kunde påbörja verksamhet och att skyddshemsplatserna skulle öka med 56 nya platser. Anslag bör även riktas för att skydda människohandelsoffer. För summan skulle man förse skyddshemmen med öppenvårdstjänster riktade till offren, barnen och förövarna så att det skulle finnas möjligast låg tröskel för service och effektiv eftervård.

ANTECKNINGAR

SFP RKP